

15-16 Haziran büyük işçi başkaldırısı yol gösteriyor - A. Berat

15-16 Haziran'ın işçi sınıfının en büyük göstergesidir. Ancak so- belleğinde hala önemli bir yer tut- run bu mirası sahiplenmek değil tuğuna şüphe yoktur. Bu mirasın onun dersleri ve deneyimleriyle hala sahipleniliyor olması bunun donanmayı başarabilmektir. Bugün dibe vuran, ancak alttan alta maya- lanan işçi sınıfı mücadelesi er ya da geç yeni büyük başkaldırılarıyla 15- 16 Haziranlar'ı aşacaktır. **S.12**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 22
11 Haziran 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak51.net

Çürümüş düzene, çeteleşmiş devlete karşı

Birleşik mücadele!

Peker'in ifşaatları ve Saray'ın Almanya'daki çeteleri

AKP şefi Metin Külünk üzerinden pa- raların aktığı bu çetenin adı kadın ticaretinden uyuşturucuya, tecavüzdü- den cinayetlere aşağılık suçlarla anılıyor.

"Katilleri üreten ve koruyan düzenden hesap soralım!"

İEKK olarak, SML Etiket direnişçileri ile İstanbul Sözleşmesi'nin iptali kararı ve kadına yönelik şiddete karşı mücadele üzerine konuştuk...

15-16 Haziran'ın direniş ruhuyla mücadeleye!

İşçi sınıfının gücünü dosta düşmana gösterdiği 15-16 Haziran'ın direniş ruhunu işçi sınıfına taşıma görev ve sorumluluğu önümüzde durmaktadır.

İstanbul Sözleşmesi'nin feshine karşı mücadelenin önemi

s.6

ABD'nin Orta Amerika'daki hesapları

s.16

Çürümüş düzene, çeteleşmiş devlete karşı birleşik mücadele!

Baskıya, sömürüye, kirli savaş politikalarına, çürümüş düzen çeteleşmiş devlet gerçeğine karşı mücadeleyi ileriye taşımak isteyen devrimci ve ilerici güçler, işçi ve emekçileri bu mücadeleye kazanmak için etkili ve ısrarlı bir çaba ortaya koymalı, bir odak olarak hareket etmeyi başarabilmelidir.

Bünyesinde derinleşen güç mücadeleleri nedeniyle ipliği pazara çıkan AKP-MHP iktidarı, çareyi içerde baskı ve zorbalığı tırmandırmakta, dışarıda ise emperyalist güçlere koşulsuz hizmet ederek desteklerini almakta arıyor.

Uzun bir dönemdir pandemi ve ekonomik krizin derinleştirdiği çok yönlü sorunlar karşısında köşeye sıkışan gerici-faşist iktidar, her tarafından dökülen sömürü düzenini yönetmekte gelinen yerde büyük bir zorlanma yaşıyor. Bunlara Peker videolarıyla hız kazanan gerici iktidar ve rant kavgalarının ağırlığı da eklenmiş bulunuyor.

Krizin ve pandeminin yıkıma uğrattığı, yoksulluğun pençesinde yaşam mücadelesi veren işçi ve emekçilerin tepki ve hoşnutsuzluğu ise her geçen gün artıyor. Bugün kendisini eylemli tepkiler üzerinden ortaya koymasa da toplum çapında artan öfke AKP-MHP iktidar bloğunu fazlasıyla korkutuyor. Bu nedenle gemi aızıya almış şekilde başta ilerici ve devrimci güçler olmak üzere muhalif olan her kesime pervasızca saldırıyor. Geçtiğimiz hafta içerisinde çeteleşmiş-mafyalaşmış devlet gerçeğine karşı yapılan eylemlerde estirilen polis terörü, Ahmet Şık'ı hedef alan linç kampanyası ve tehditler, söz konusu saldırganlığın güncel örnekleri oldu. Sermaye devleti, ilerici-muhalif kesimleri hedef alan saldırı ve tehditler üzerinden tüm topluma mesaj veriyor. Daha önce de bizzat rejimin başı Erdoğan, Meral Akşener üzerinden toplumsal muhalefeti tehdit edebilmiş, "bugünler iyi günleriniz" diyebilecek denli kontrolden çıkabilmişti.

Gerici-faşist rejim her geçen gün tırmandırdığı faşist zorbalıkla kendisini hedef alan toplumsal öfkenin sokağa taşmasını engellemeye çalışıyor. Düzen muhalefeti ise yaydığı "sandık hayali" ile kitleleri edilgenliğe iterek, sokak muhalefetinin gelişmesini engellemeye çalışarak, iktidarın değirmenine su taşıyor. "Millet İttifakı" çatısı altında birleşmiş, kendisi de dinsel gericilik ve ırkçı şovenizmle malul bir düzen muhalefeti

gerçeği önümüzde duruyor. İktidar cephesinde "devlet krizi"nin ağırlaşarak devam etmesine ve sermaye düzeni adına yönetme krizinin her geçen gün derinleşmesine rağmen, düzen muhalefeti şahsında cisimleşen "muhalefet krizi" de bir türlü aşılamıyor. Toplumsal mücadele güçlerinin parçalı ve geri tablosunun yanı sıra düzen muhalefetinin mevcut durumu da faşist tek adam rejiminin elini rahatlatıyor.

AKP-MHP iktidar bloğunun ömrünü uzatma çabasının bir diğer stratejik ayağını ise emperyalistlere koşulsuz hizmet etme politikası oluşturuyor. Kaderini emperyalistlerin desteğine bağlamış bulunan gerici-faşist rejim, bu desteği almak için her fırsatı değerlendirmeye çalışıyor. Dün Ukrayna krizi üzerinden Karadeniz'i batılı emperyalist güçlere açmak için her türlü "çılgınlığı" göze alabileceğini alenen ortaya koyan AKP-MHP iktidarı, bugün Afganistan batağından çıkmaya çalışan ABD emperyalizmine koşulsuz hizmet etmeye hazır olduğunun mesajını veriyor. Biden-Erdoğan görüşmesi öncesi dışişleri bakanları üzerinden gerçekleşen temasta Afganistan sorununun da gündeme alındığı açıklanmış, sarayın dışişleri bakanı görüşmenin mahiyeti üzerinden "Türkiye-ABD ilişkilerinin stratejik niteliği teyit edilmiştir" vurgusunu yapmıştı. Görünen o ki, ABD emperyalizminin Afganistan'dan çekilme planına paralel olarak kolları sıvayan gerici-faşist rejim, Afganistan'da oluşacak boşlukları doldurmak üzere emperyalistlerin taşeronluğunu yapmaya hazırlanıyor. Her açıdan sıkışmış bulunan ve açmazları giderek derinleşen Erdoğan yönetimi, gerek Kafkasya'da gerek Afganistan'da gerekse Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'de emperyalistlere daha etkin bir taşeronluk hizmeti sunarak emperyalistlerin desteğini almanın yollarını arıyor.

Bu kirli hesapların ağır bedelini içeride işçi ve emekçilerin dışarıda ise mazlum halkların ödeyeceği açıktır.

Tüm bu gelişmeler, her geçen gün

tırmandırılan faşist baskı ve zorbalığa karşı direnişi büyütmenin ve anti-emperyalist mücadeleyi geliştirmenin yakıcılığını döne döne ortaya koymaktadır. Zira, merkezinde işçi sınıfının yer aldığı toplumsal mücadele geliştirilmeden, ne ekonomik-sosyal saldırılar ne tırmandırılan baskı ve zorbalık ne de kirli savaş politikaları geri püskürtülebilir.

Bu bağlamda adı Haziran ayıyla anılan iki büyük direniş, biri 15-16 Haziran büyük işçi başkaldırısı, diğeri Haziran (Gezi) Direnişi yürünmesi gereken yolu göstermektedir. Mücadele tarihimizde apayrı bir yeri olan bu büyük direnişleri tetikleyen sorunlar yumağı katlanarak artmaktadır. Aynı şekilde başta işçi sınıfı olmak üzere, toplumun ezilen ve sömürülen kesimlerinin çıkış arayışı da... Bugün için eksik olan ise, toplumsal öfkenin akacağı kanalların zayıflığı ve dağınıklığıdır. Emekçi kitlelerin yönünü döneceği bir mücadele odağından yoksun olması, düzen siyasetinin tüm bileşenlerinin "aman sokaktan uzak durun" telkinleri ve işçi sınıfının örgütsüzlüğü ve dağınıklığı, bugün aşılması gereken engellerin başında yer almaktadır. Aynı zamanda toplumsal direnişi ve mücadeleyi geliştirmek için nelere yüklenilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Bu gerçeklikten hareketle; baskıya, sömürüye, kirli savaş politikalarına, çürümüş düzen çeteleşmiş devlet gerçeğine karşı mücadeleyi ileriye taşımak isteyen devrimci ve ilerici güçler, işçi ve emekçileri bu mücadeleye kazanmak için etkili ve ısrarlı bir çaba ortaya koymalı, bir odak olarak hareket etmeyi başarabilmelidir.

Tekil fabrika direnişlerinden sokak eylemlerine, kimi zaman kitlesel biçimler olarak ilerleyen gençlik ve kadın mücadelesine kadar tüm direniş mevzilerini birleşik mücadeleyi geliştirmenin imkanları olarak değerlendirebilmelidir. Yeni Haziranlar'a ancak bu türden bir çaba ile hazırlanabilir.

Peker'in ifşaatları ve Saray'ın Almanya'daki çeteleri

Kapitalist devletler mafyayı ya da dinci-faşist çeteleri ihtiyaç duyduklarında kullanırlar. Zira çete-mafya olgusu kapitalizmin organik bir parçasıdır. Buna karşın Türk sermaye devletinin kirli sicili emsallerinden çok daha kabarıktır. İlerici-sosyalist yayınlar bu kirli işbirliğini her zaman teşhir ederler. Ancak egemen klikler arasında çatışma şiddetlendiğinde ortalığa saçılan pislik, çürüten düzen/çeteleşen devlet gerçeğinin toplumun geniş kesimleri tarafından da görülmesini sağlıyor. Tıpkı bugünlerde çete başı S. Peker'in video serisiyle yaptığı ifşaatlarda olduğu gibi.

Öncesi bir yana sermaye devleti 1960'lı yıllarda Komünizmle Mücadele Dernekleri adı altında dinci çeteleri yaygın bir şekilde kullanmıştır. CIA'in organize ettiği bu çeteler 16 Şubat 1969'da İstanbul Taksim Meydanı'nda ABD'nin 6. Filo'sunu protesto etmek için ilerici-devrimci gençlerin düzenlediği eyleme saldırdılar. Tarihe "Kanlı Pazar" diye geçen olayda Ali Turgut Aytaç ve Duran Erdoğan adlı iki genci bıçaklayarak katlettiler. Ardından ABD'nin 6. Filo'sunu kible bilip namaz kıldılar.

1970'li yıllarda ise, yine CIA ve kontrgerillanın organize ettiği ülkücü faşistler sokaklara salındı. Milliyetçi Cephe (AP, MSP, MHP) hükümetleri döneminde sayısız cinayet işleyen bu çeteler, gelişen toplumsal harekete karşı sermayenin ve emperyalizmin tetikçiliğini yaptılar. Neredeyse her gün cinayet işlemeye başlayan faşist çeteler Maraş, Çorum, Malatya gibi kentlerde kitlesel katliamlar da gerçekleştirdiler. Yanı sıra Savcı Doğan Öz, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, Gazeteci Abdi İpekçi, Ümit Kaftancıoğlu, Bedreddin Cömert gibi dönemin önde gelen ilerici şahsiyetlerinin de aralarında olduğu insanlar katledilerek 12 Eylül askeri-faşist darbesine ortam hazırlatıldı.

1980 askeri faşist cuntası çetelere ihtiyaç duymadı. Zira cunta rejiminde ordu ve kolluk kuvvetleri faşist çetelerin rolünü de üstlendiler. '90'lı yıllarda yükselen Kürt ulusal hareketine ve Kürt halkına karşı hem şeriatçı katiller hem kontrgerilla birlikte seri cinayetler işlediler. Kirli savaşta yer alan paramiliter çetelere işledikleri sınırsız cinayetlerin karşılığı olarak yaptıkları uyuşturucu ticaretine devlet koruması sağlandı. Tansu Çiller, Mehmet

Ağar, Korkut Eken, Veli Küçük, İbrahim Şahin, Mehmet Eymür gibi devletin resmi "legal" görevlileriyle Abdullah Çatlı, Alaattin Çakıcı gibi mafya şeflerinin suç ortaklığına dair bilgi ve belgeler, Susurluk kazasında ortalığa saçıldı.

Devletin, uyuşturucu çeteleri ve paramiliter güçlerle çevirdiği kirli/kanlı işlerin açığa çıkmasından sonra yükselen toplumsal tepkiyi yatıştırmak için göstermelik komisyonlar kuruldu. Rant ve pazar paylaşımından dolayı çeteler birbirine girdi ve sayısız cinayet işlendi. Cinayetler serisi, Türk savcılarının yanı sıra, bir ucu Almanya'ya çıktığı için Alman savcılar tarafından da soruşturmalara konu edildi. Kıbrıslı gazeteci Kutlu Adalı, Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Turan Durmuş gibi gazeteci ve aydınlar katledildi. Sivas'ta Madımak Otelinde ve İstanbul Gazi Mahallesi'nde toplu katliamlar yapıldı. Cezaevleri katliamları, gözaltında kaybetmeler/katletmeler, devrimcilerin işkencede ya da yargısız infazlarda katledilmesi ve daha pek çok suç işlendi o dönem. Tüm bunlar devletin resmi ve gayriresmi cinayet şebekeleri tarafından gerçekleştirildi.

Sedat Peker'i "Biz hepimiz aileyiz, her suçta beraberiz" mottosuyla saflarına çeken dinci-faşist AKP-MHP rejimi, verdiği söze ihanet edince, ortaklık bozuldu. İfşaat ve itiraflara başlayan Peker, Türk sermaye devletinin paramiliter çetelerle kökleri geçmişe uzanan uyuşturucu ticaretinin kontrolü de dahil kirli/kanlı ilişkileri deşifre etmeye başladı. Bu kirli ilişkiler ağının Azerbaycan, Özbekistan gibi ülkeler bir yana, Avrupa'ya özellikle de Türkiyeli göçmenlerin yoğun olarak yaşadıkları, saray rejiminin saldırganlığı-

na karşı protesto eylemlerine de sahne olan Almanya'ya kadar uzandığı görüldü.

Peker, Erdoğan'ın kara kutusu ve hemşerisi AKP'nin eski milletvekili ve MYK üyesi Metin Külünk üzerinden Avrupa'daki paramiliter çetelere gönderilmek üzere çantalar dolusu para verdiğini itiraf etti. Bununla, AKP şeflerinden M. Külünk üzerinden paraların "Almanya Osmanlıları" ("Osmanen Germania") adlı çete-ye gönderildiği anlaşıldı. '90'lı yıllarda Almanya'da uyuşturucu ticaretine karşı sürdürülen soruşturmalar kapsamında olan bu çetenin adı kadın ticaretinden uyuşturucuya, tecavüden cinayetlere kadar uzanan aşağılık suçlarla anılıyor. Metin Külünk'ün Peker'in para dolu çantalarını Almanya'ya taşıdığı ortaya çıkması "Almanya Osmanlıları" çetesinin yeniden gündeme gelmesine vesile oldu.

ÇİLLER-AĞAR'DAN ERDOĞAN-KÜLÜNK'ÜN SARAY SALTANATINA GİDEN KANLI YOL

29 Ekim 1996'da Frankfurt'ta mafyaya ve uyuşturucu ticaretine karşı açılan davanın kararlarına ulaştığını açıklayan DW, Türkiye'ye yönelik suçlamaların yer aldığı 17 Şubat 1997 tarihli gerekçeli karardan şu bilgileri aktarıyor: "Kapsamlı soruşturmalar sonucu Türkiye'de uyuşturucu kaçakçılığının Şenoğlu ve Baybaşı adlı iki aile tarafından yapıldığı ve her iki ailenin hükümetle mükemmel bağları olduğu tespit edildi."

Frankfurt 17. Ağır Ceza Mahkemesi Heyeti Başkanı Rolf Schwalbe ise konuya dair şunları söylüyor: "Türkiye'den Avrupa'ya eroin kaçakçılığı Şenoğlu ve Baybaşı aileleri tarafından yapılıyor. Bu ailelerin uyuşturucu işleri Türk hükümeti

tarafından da korunup, kollanıyor. Her iki ailenin hükümet ile mükemmel bağlantıları var. Bir kadın bakan ile de kişisel ilişkileri mevcuttur." Schwalbe, gelen bir soruya verdiği yanıtta söz konusu kişinin dönemin dışişleri bakanı Tansu Çiller olduğunu söylüyor.

Paramiliter-uyuşturucu çetesine karşı Almanya'da açılan mahkemeyi yakından izleyen dönemin Sol Parti (PDS) milletvekili Ulla Jelpke, DW Türkçe'ye konuyla ilgili demeç verdi. Sedat Peker videolarında Mehmet Ağar hakkındaki uyuşturucu ticareti ve siyasi cinayetler konusundaki suçlamaların "Sadece son 25 yıldır uyanları şaşırtacağını" belirten Jelpke şöyle devam ediyor:

"Ta o zamanlar Mehmet Ağar'ın kazada ölen, Interpol tarafından aranan ülkücü paralı katil ve eroin kaçakçısı Abdullah Çatlı'ya polis kimliği ile diplomat pasaportu verdiği ortaya çıkmıştı. Türkiye'deki mafyanın temelleri 1970'lere dayanıyor. Eskinin ülkücü katillerine ve sokaklardaki ülkücülere 1980 darbesinden sonra artık ihtiyaç duyulmayınca organize suça kaydılar. Ancak bunu yaparken devlet ile iyi ilişkilerini de korudular. Türk istihbaratı onları deneyimli katiller olarak sürgündeki Türk muhalifleri, Kürtleri ve Ermenileri öldürmekte kullandı. Yargılanmaktan da korudu."

Son gelişmeler bağlamında Alman medyası, M. Külünk'ün "Almanya Osmanlıları" ile bağlantısını dinlemeye alan Alman güvenlik güçlerinin raporlarına dayandırılan haberler yaptı. Haberlerde, "Almanya Osmanlıları" adlı çete örgütlenmesinin Almanya'daki eylemlerini Erdoğan'ın hemşerisi ve kara kutusu Külünk'ün organize ettiği ve Erdoğan'ı bizzat bilgilendirdiği genişçe yer aldı. "Almanya Osmanlıları" çetesinin Almanya'daki Kürtlere ve Erdoğan'ı eleştirenlere karşı harekete geçmeye çağrıldığı, bu hizmetlerine karşılık olarak da Külünk'ün Peker'den aldığı çantalar dolusu parayı transfer ettiği belirtiliyor.

Peker'in ifşaatlarıyla yeniden gündeme gelen "Osmanen Germania" çetesi 2018 yılında Federal Almanya İçişleri Bakanlığı tarafından şiddet eylemleri, gasp, zorla fuhuş ve işlediği diğer suçlar nedeniyle yasaklandı. Stuttgart'ta görülen bir davada, çete elebaşlarından bazıları ha-

pis cezalarına çarpıtıldılar.

Mahkemenin görevlendirmesiyle mahkemeye bilirkişi raporu sunan Alman müfettişler, "Osmanen Germania" çetesinin Türk hükümetiyle yakın bağları olduğuna dair şüphelerini dile getirdiler. *Der Spiegel* gazetesi Alman hükümetinden bir yetkilinin, yaklaşık 300 üyesi olan çetenin Almanya'daki Türk devletinin "haydut takımı" olduğunu söylediğini yazdı.

AKP'nin Almanya merkezli Avrupa'daki lobi kuruluşu olan Uluslararası Demokratlar Birliği (UID) (önceki adı Avrupa Türk Demokratlar Birliği (UETD) çetesi ile "Osmanen Germania" arasındaki ilişkileri Erdoğan adına M. Külünk'ün sürdürdüğü belirtiliyor.

Stuttgarter Nachrichten, *ZDF* ve *Der Spiegel*'in yayınladıkları ve "Almanyalı Osmanlılar" davası hakkındaki iddianamede Hessen Emniyet Teşkilatı'nın gizli dinleme ve takibat protokollerine dayandırdıkları haberler de bu durumu kanıtıyor.

Protokollere göre, polisin soruşturma kapsamında yaptığı telefon dinlemeleri Metin Külünk'ün Tayyip Erdoğan'la yaptığı görüşmeye denk geliyor. Polis dinlemesine takılan 1 Haziran 2016 tarihli konuşmada Külünk'ün, Federal Meclis tarafından kabul edilen Ermeni Soykırımı tasarısına karşı yeni bir gösteri hakkında Erdoğan ile konuştuğu rapor ediliyor.

Kayda geçen bir başka konuşma ise, AKP'nin Almanya'daki "lobi" kuruluşu gibi lanse edilen UID adlı kuruluşun o dönem Ren-Neckar Bölge Teşkilatı Başkanı Yılmaz İlky A. ile Metin Külünk arasında geçiyor. Polis kayıtlarına göre, görüşmede Yılmaz İlky A., Almanya'daki AKP taraftarlarının silahlanmasını talep ederken, Külünk ise Almanya'da Kürtlerin kafalarına sopalarla vurulup dövülmesini, bunun görüntülenmesini ve görüntülerin Türk hükümetine aktararak, muhaliflerin korkutulmasında kullanılmasını istiyor.

1990'ların başında Tansu Çiller ile eşinin organize ettiği uyuşturucu, silah ve nükleer madde kaçakçılığıyla bağlantısını meclis gündemine taşıyan Ulla Jelpke, Mehmet Ağar ve Susurluk kazası, Abdullah Çatlı'nın ülkücüler ile ilişkisi ve yaptığı uyuşturucu kaçakçılığına dair Federal Alman hükümetine toplam 31 soru önergesi verdi. Sedat Peker videolarında Mehmet Ağar hakkındaki uyuşturucu ticareti ve siyasi cinayetlerin "Sadece son 25 yıldır uyuyanları şaşırtacağını" söyleyen Jelpke, şöyle bir tespitte de bulunuyor: "Peker'in ifşaatlarıyla, ülkücü faşist çetelerden mafya bozuntularına kadar uzanan uyuşturucu suç çeteleriyle iç içe geçen Türk sermaye devletinin yeni bir klasiğidir" sadece...

Mafyalaşan iktidarın doğalgaz müjdeleri

AKP-Erdoğan iktidarı, pandemi döneminde çaresizlik içinde debelenen bir yönetim pratiği sergileyerek, epeyce kan kaybetti. AKP'nin tek başına iktidar olduğu dönem, tarihe yoksulluğun derinleştiği, toplum sağlığının hiçe sayıldığı, işçi ve emekçilerin açlığa mahkum edildikleri, Erdoğan ve avenelerinin ise saraylarda lüks ve sefahat sürdürdükleri, gerici-faşist iktidarın baskı ve zorbalıkla, tehdit, şantaj ve yalanlarla ayakta kalmaya çalıştığı bir zaman dilimi olarak kayıtlara geçti, geçiyor.

Kayıtlar bu kadarla bitmiyor. Tüm bunlara, en tepeden başlayarak iğrenç bir mafyalaşmanın, çeteleşmenin yaşandığı gerçeği ekleniyor. Ülkenin cumhurbaşkanından içişleri bakanına, emniyet ve askeri bürokratlarından yargı mensuplarına, iktidar partisindikilerin tüm aile çevrelerinden iş insanlarına kadar uzanan bir cenahta "oluk oluk" irin ve pislik akıyor. AKP'nin elinin değdiği her iş ve ilişkinin altından yolsuzluk, kara para, görevi kötüye kullanma, "mala çökme", yasadışı tahsilat, rüşvet ve şantaj çıkıyor. Sadece küçük bir kısmının ifşa edildiği söylenen çirkef, şefinden mahalle komisyonundaki militanına kadar AKP'nin kopkoyu bir karanlığa batmış olduğunu tescilliyor.

Tablo AKP için de Erdoğan için de hiç iç açıcı görünmüyor. Peker'in açıklamaları devam ederken, dolar rekor seviyelere tırmanıyor. Bir kapanma aldatmasından sonra yine turizm sektörünün kasaları uğruna işçi ve emekçilerin hayatları hiçe sayılıyor. Bu arada günü kurtarmak için aralıksız manipülasyon ve şovlar devam ediyor.

Umut tacirliği ile gündem değiştirmeye çalışan Erdoğan'ın yeni "müjde"si bir kez daha doğalgaz oldu. Öncekinde damadın olmayan itibarını kurtarmaya çalışmıştı. Bu kez kendi itibarı için "müjde" veriyor. Gelecek kuşaklar kirli ve kanlı ilişkilerle kayıtlara geçen AKP iktidar dönemine lanet yağdırırken, Erdoğan'ın bu sonuçsuz müjde girişimlerine de kahkahalara güleceklerdir. Zira artık bayat balık kokusu veren doğalgaz müjdelerini yandaş basın dışında ciddiye alan yok.

BU KAÇINCI MÜJDE?

2002'de koltuğa oturan Erdoğan,

bu koltuğun nimetlerini tepe tepe yediği süreç içerisinde en az 11 kere gaz müjdesi verdi. İlk müjdenin geldiği 2004 yılından bu yana, doğalgaza ve enerjiye yapılan zamların haddi hesabı yok. 21 Ağustos 2020'de Karadeniz'de damat ile yapılan şovun ardından 10 ay içerisinde enerji faturaları %25'lik zammı gördü, doğalgaza 6 defa zam yapıldı. İlginçtir ki, tüm müjdeler seçim süreçlerinin öncesinde ve AKP'nin nefes almaya ihtiyaç duyduğu zamanlarda geldi. Toplum kandırırken kendileri için "Yola devam" gazı olarak bu müjdelerle dört elle sarıldılar. İşte birkaç gazete başlığı ve açıklama ile AKP'nin müjdeleri:

- 9 Eylül 2004, *Hürriyet*: "Akçakoca'da doğalgaz bulundu."

- 26 Kasım 2006, *DHA*: "Akçakoca'da doğalgazdan sonra petrol umudu."

- 20 Mayıs 2007, *AA*: "Karadeniz doğalgazı devreye girdi."

- 26 Ağustos 2007, *Sabah*: "Karadeniz'de petrol ağa takıldı."

- 15 Mayıs 2009, *Sabah*: "Sakarya'da doğalgaz bulundu."

- 17 Haziran 2010, *AA*: "Yeni doğalgaz rezervi bulundu."

- 29 Mart 2011, *AA*: "TPAO'dan sevindiren Akçakoca açıklaması."

- 25 Ağustos 2012, *Bakan Yıldız*: "Petrol bulduk ama çıkaramıyoruz."

- 29 Haziran 2020, *Bakan Dönmez*: "Akçakoca'da bir doğalgaz keşfi oldu."

- 21 Ağustos 2020, *Sabah*: "Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan SON DAKİKA müjde açıklaması geldi! 'Karadeniz'de doğalgaz keşfettik'"

4 Haziran 2021 / *A Haber*: "Başkan Erdoğan'ın doğalgaz müjdesi sevinçle karşılandı."

KANDIRMAYA DOYAMADILAR

Erdoğan, toplumun gözlerinin içine baka baka yalan söylemekte eriştikleri ustalık mertebesinin hakkını vermeye devam ediyor. Nedir ki uzmanlar, son müjdesini verdiği Zonguldak'ta "rezerv" keşfettiklerini açıklayan Erdoğan'ın sözlerinin gerçekleri yansıtmadığını dilendiriyorlar. Açılan iki kuyu ile rezerv keşfinin yapılamayacağını bilimsel bir gerçek olduğu, Erdoğan'ın sözlerini belgeleyebilecek herhangi teknik bir belgenin bulunmadığı belirtiliyor. Karadeniz'deki gelişmelerin en iyi ihtimalle

birer bulgu olduğu söyleniyor.

Erdoğan ise, gerçekleri tersyüz ederek, kendi bildiğini okuyor her zamanki gibi. Zira o ve avenelerinin kitabında yalan, baskı, zor vb. yöntemler olağan işler sayılıyor. Çökmüş ekonominin enkazını taşıdığı işçi ve emekçilere bu içi boş müjdeler ile 2023 yılını işaret ediyor Erdoğan. 2023 hedeflerine yalanlarla, tehditlerle ulaşmanın peşinde. Bu hedeflere ulaşmak artık Erdoğan için ölüm kalım meselesine dönüşmüş bulunuyor. Zira iktidarın nimetlerinden vazgeçmenin vereceği acı kadar, ortaya saçılan pisliklerin hesabını vermenin korkusu da Erdoğan'ın yakasına yapışmış durumda. Helallik isteyen Erdoğan'ın kaçmaya çalıştığı son ise her geçen gün daha da yaklaşıyor.

GELECEK ELLERİMİZDE!

Erdoğan son nefeslerini verirken, kitleler de pek çok mecradan artık müjde istemediklerini ifade ettiler. Müjde yerine en temel demokratik haklar, en temel insani ihtiyaçlarla ilgili talepler yükseltildi.

Listenin başında kadınların cinayetlere kurban gitmediği, insanca yaşamaya yetecek bir ücretin alındığı, yoksulluğun ve yolsuzluğun son bulduğu günlere özlem geliyor. Kitleler AKP'li yıllarda iyiden iyiye unutulmuş özgürlük, eşitlik, adalet ve huzur istiyorlar artık.

Ancak unutulmamalı ki bu değerleri gasp eden, tek başına AKP değildi. AKP diğer hükümetlerden ve düzen partilerinden olsa olsa -kendi deyimi ile- bu işi ustalıkla yapmış olması ile ayrışabilir ancak.

Tarih AKP'nin acıklı çöküşünün yanı sıra, özgürlük ve eşitliğin de yine her zaman olduğu gibi işçi ve emekçilerin onurlu mücadelesi ile elde edildiğini yazacak.

AKP'nin çete-mafya düzenine, muktedirlerin müjde adı altındaki yalanlarına karşı verilen mücadele, onların temsil ettikleri kapitalist sistemin temellerine yönelmezse eğer, tarihin sayfaları AKP'nin yerine başka zalimyenin icraatlarıyla dolacak. İnsanın insan tarafından sömürülmediği, çocukların kırmızı elmalar gibi güldüğü günlerin yazılacağı daha aydınlık sayfalar çevirmek ise işçi ve emekçilerin kendi ellerinde...

“Ne verelim ABD’li kapitalistlere?”

AKP-MHP iktidarı çok yönlü bir kriz içerisinde debeleniyor. Gerici iktidar uluslararası alanda yaşadığı sıkışmışlığın yanı sıra ekonomik krizin yarattığı sorunlardan kaynaklı göbekten bağımlı olduğu emperyalist efendilerinin desteğini istiyor. Saray rejiminin şefi, iç ve dış politika-kada derinleşen açmazlardan dolayı ABD ve NATO’nun tam icazetini almak istiyor. “Çürüyen düzen, çeteleşen devlet” gerçeğini “içeriden biri” olarak ifşa eden faşist mafya şefi bile “Erdoğan Abisi ile helalleşme” videosunu 14 Haziran sonrasına ertelediğini açıkladı.

EMPERYALİSTLERİN RİYAKÂR NUTUKLARI: “İNSAN HAKLARI”, “ÖZGÜRLÜK”, “DEMOKRASİ”...

14 Haziran’da yapılacağı ilan edilen Biden-Erdoğan görüşmesi öncesinde, geçen hafta ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Wendy Sherman Türkiye’ye geldi. Sherman, görüşmede ele alınması beklenen konuların çerçevesini Ankara’daki rejime sundu. ABD-Türkiye ilişkilerinde en önemli engelin S-400’ler olduğunu ve bunun NATO açısından da problem olduğunu ortaya koydu. “İnsan hakları, demokrasi, özgürlükler ve hukukun üstünlüğü” gibi konulara önem ve öncelik atfettiklerini iddia eden Sherman, güya bu konuda dinci-faşist rejimi uyardı. Oysa deneyimler, ABD’den bu yönde yapılan açıklamaların sahtekarlıktan öte bir anlam taşımadığını defalarca kanıtlamıştır.

Bu arada AKP şefi Erdoğan, 26 Mayıs’ta 20 Amerikan kapitalistiyle video-konferans yoluyla buluştu. Toplantıya Netflix, Google, Amazon, Coca-Cola, Boeing, Microsoft gibi büyük emperyalist-kapitalist tekellerin içinde yer aldığı çok sayıda sermayedar katıldı. T. Erdoğan ile ABD şirketleri arasında bir pazarlık yaşandı. Erdoğan, “Başkan Biden’in 1915 olayları hakkında yaptığı açıklama ilişkilerimize ilave yük getirirse de Sayın Biden ile NATO zirvesinde gerçekleştireceğimiz görüşmenin yeni dönemin habercisi olacağına inanıyorum” dedi.

Emperyalist tekeller önünde eğilen, Türkiye’ye yatırım yapsınlar diye adeta ayaklarına kapanan T. Erdoğan, “19 yıldır reform gündeminden asla kopmadıklarını” söyleyerek neoliberal saldırıyı pervasızca uyguladıklarını/uygulayacaklarını ilan ederek emperyalist-kapitalist-

lere müjde vermeye devam etti. Değişen şartlara ve ihtiyaçlara göre ekonomide, özgürlüklerde, hukuk ve adalette “reform” çalışmalarını kararlılıkla sürdürdüklerini iddia etti. Bu sözleri burjuva parti liderlerini tehdit ettikten sonra etmesi, AKP şefinin pusulayı iyice şaşırdığına işaret etti.

Dinci-gerici iktidarın emperyalistlere ve yabancı sermayeye göbekten bağımlılığının kanıtı olan bu görüşmede yine insan hakları ve demokrasi nutukları atıldı. Nutukların yanı sıra görüşmeden yansıyan tek şey Erdoğan’ın sermayeye “ucuz iş gücü”, grev yasakları garantisi, vergi kolaylıkları, arazi tahsis, “yüksek kâr” güvencesi verdiğidir.

Türkiye’deki kapitalistler, ucuz iş gücü cenneti olarak gördükleri ve kolaylıklar sağlanan Balkan ülkelerine giderken, AKP-MHP iktidarı “bekasını” korumaya çare olarak Amerikan merkezli emperyalist-kapitalistlerin rotayı Türkiye’ye çevirmesini umuyor. Bu hesaplar üzerine konuşulurken, tarafların demokratik haklardan, özgürlüklerden söz etmeleri, riyakârlık ötesi bir rezalettir. Ülkede dinci-faşist rejim tahkim edilirken, her iki tarafın bu konulardan söz etmesi, tiksinti verici bir sahtekârlıktır.

HER YÖNÜYLE ABD TAŞERONU TÜRKİYE

Erdoğan’ın ABD’li kapitalistlerle yaptığı toplantının yanı sıra Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) ve Amerikan Şirketler Derneği (AmCham) Biden ve Erdoğan’a mektup gönderdi. 2 Haziran’da yayımlanan mektupta TAİK Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ, ABD ve Türkiye sermayesinin ilişkisine dair şunları söyledi:

“2003-2020 yılları arasında ABD’li firmaların Türkiye’deki toplam yatırımı 17,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşirken; ABD, Türkiye’deki en büyük ikinci yatırımcı konumunda bulunuyor. Türkiye’de 2 bine yakın ABD menşeli firma bulunurken, bunların önde gelen 110 tanesi AmCham üyesi konumunda. Aralarında Ford, PepsiCo, GE, Microsoft, Boeing, P&G, Citibank, Pfizer, Coca Cola, UPS, PWC gibi şirketlerin bulunduğu AmCham üyelerinin Türkiye’deki toplam yatırımı 50 milyar doların üzerinde ve 100 bine yakın istihdamı bulunuyor.”

Kürsülere çıktığında ABD’ye karşı “büyük” laflar eden AKP şefi, emperyalist efendilerinin huzurunda yine diz çöküp yalvarmaktan öteye geçemedi. Zira iflas etmiş ekonomiye bir nebze olsun soluk aldırabilmek için tekellerin yapacağı yatırıma bakıyor.

Bu gelişmelerin devamında T. Erdoğan yeni bir “gaz balonu” daha üfördü. Karadeniz’de keşfettikleri doğalgaz rezervinin güya Türkiye’yi kurtaracağı iddia edilirken, AKP şefi yeni bir “gaz balonu” ile emperyalist efendilerine ülkeyi pazarlamaya çabalyor. Yalçındağ’ın sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) konusundaki şu açıklaması da bu gerçeği gözler önüne serdi:

“Türkiye son iki üç yılda AB içinde en fazla ABD LNG’si kullanan ülke konumunda... Bizim yapmak istediğimiz şu; Türkiye sadece Amerikan gazını alan ülke olmaktan çıksın, depolayan ve dağıtan bir konuma gelsin. Amerikan gazı Türkiye’de

depolansın, buradan yakın ülkelere dağıtımı yapılsın.”

Ayrıca emperyalist tekellere yaranmaya çabalayan Erdoğan, Trump zamanında ifade ettiği “ticaret hacmini 19 milyar dolardan, 100 milyar dolara çıkarma” hayalini tekrar dile getirdi. TAİK ve AmCham adına giden mektup ise bu hayallerin yolunu düzlemek için atılan adımlardır. Aradan geçen sürede bu konuda somut tek bir adımın atılmamış olması, pazarlanan hayallerin, “aç tavuk kendini darı ambarında hisseder” türünden bir şey olduğunu gösteriyor.

Saray rejiminin memur bakanları ülke ülke gezip ilişkileri normalleştirmek, Türkiye’ye turist ve sermaye çekebilmek için çırpınıyorlar. Ancak AKP iktidarının izlediği işgalci-yayılmacı dış politikanın açmazları ayaklarına dolanıyor. Biden yönetimi “demokrasi” ve “insan hakları” konusunda hamasi nutuklar atıyor, ancak onun için de esas olan emperyalist çıkarlardır. AKP şefi Erdoğan’ın derdi yatırımcı çekmek ise Biden’in da amacı, emperyalist çıkarları doğrultusunda Türkiye kapitalizminden ve onun dümenindeki AKP-MHP rejiminden olabildiğince faydalanmaktır. Her iki tarafın da dillendirdiği “demokrasi”, “insan hakları” söylemleri bu kirli çıkar ve hesapların hayata geçmesi adına yalnızca tehdit ya da reklam aracı işlevi görmektedir. Dolayısıyla demokratik hakları, özgürlükleri, insan haklarını kazanmak ancak işçi sınıfı ve emekçilerin emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı yükselteceği mücadele ile mümkün olacaktır.

İstanbul Sözleşmesi 1 Temmuz'da yürürlükten kaldırılacak...

Sözleşmenin feshine karşı mücadelenin önemi

S. Soysal

Kadına yönelik şiddeti engelleme, bu çerçevede baskı ve denetimi hedefleyen İstanbul Sözleşmesi 20 Mart gecesi, tek adam rejiminin şefi Erdoğan'ın imzasıyla feshedildi ve sözleşmenin yürürlüğünün 1 Temmuz'da sona ereceği açıklandı.

Kadına yönelik şiddete ve gerici-faşist iktidarın kadınlara dönük düşmanca politikalarına karşı uzun dönemdir mücadele eden kadınlar, nasıl İstanbul Sözleşmesi'nin feshi gündeme geldiği andan itibaren eylemli tepkilerini ortaya koydular ise, bugün de sözleşmenin yürürlükten kaldırılmasına karşı seslerini yükseltiyorlar. 1 Temmuz'a kadar eylemlerin yaygınlaşarak devam edeceği ifade edilirken, 19 Haziran'da İstanbul'da gerçekleştirilecek merkezi kadın mitinginin ardından 1 Temmuz'da "hayatı durdurma" çağrısı yükseltiliyor.

AKP iktidarının kadın düşmanı saldırılarının bir parçası olan İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesinin ardından yeni hamlelerin geleceği biliniyor. Zira gerici-faşist iktidarın gündeminde, İstanbul Sözleşmesi ile uyumlu olarak hazırlanan 6284 sayılı "kadına yönelik şiddetin engellenmesi yasası" bulunuyor. Şimdiden bu yasanın da kaldırılacağı yönünde açıklamalar yapıyorlar. Beraberinde nafaka kanununun, çocuk istismarını engellenen uluslararası bir sözleşme olan Lanzorete Sözleşmesinin, hatta Medeni Kanun'da kadınlara tanınmış hakların da kaldırılmasını gündeme alacaklarının mesajlarını veriyorlar.

AKP iktidarı 19 yıl boyunca, dinci-gerici çizgisi doğrultusunda kadınlara dönük politikalar izledi. Yaşamın yarısını oluşturan kadınların haklarını değil, boyun eğmiş/biat etmiş kadınlara dayalı "ailenin" sürekliliğini esas aldı. Devletin tüm kurumları bunu vaaz etti, ağzını açan her iktidar sözcüsü nefret diliyle kadınların haklarını ve yaşamlarını hedef aldı. Çıkarılan yasalarla, sınırlı hakların tırpanlanmasıyla, kadınlar üzerindeki baskı, şiddet ve eşitsizliğin daha da derinleştirilmesi hedeflendi.

Yıllardır doğru dürüst uygulanamayan İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmek istenmesi ise, kâğıt üzerinde bile kadınların haklarına tahammül edilememesi, kadınlar üzerinde baskı, şiddet ve eşit-

sizliğin artarak devam edeceğinin teyit edilmesi anlamına geliyor.

Bir gece yarısı kararnamesiyle sözleşmenin feshedilmesi, bu kararın kabul edildiği anlamına gelmiyor. Kadınlar ve toplumsal muhalefet, İstanbul Sözleşmesi'nin feshine karşı aylardır sesini yükseltiyor, kazanılmış haklardan vazgeçilmeyeceğini söylüyor.

SALDIRININ GERİ PÜSKÜRTÜLMESİNİN ÖNEMİ

Kadın sorununun köklü ve kalıcı çözümlü, tüm eşitsizliklerin kaynağı olan kapitalist düzenin ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. Bu düzen ayakta kaldığı sürece hiçbir hakkın güvencesi yoktur. Elbette bu kapitalizm koşullarında hakların korunamayacağı ve yeni hakların elde edilemeyeceği anlamına gelmemektedir. Ama bu tümüyle hak ve kazanımlar için yükseltilecek mücadelenin düzeyine, sermaye sınıfının ve onun iktidarının karşısına örgütlü bir güç olarak çıkıp çıkamamaya bağlıdır.

Bu açıdan kadının özgürlük ve eşitlik mücadelesinin gelişim seyri, en sınırlı hak ve kazanımların dahi savunulması büyük bir önem taşımaktadır.

Dolayısıyla, bugün kadınların yaşamları ve kazanılmış hakları yok sayılırken, her geçen gün üzerlerindeki baskı ve şiddet boyutlanırken, mevcut hakların

korunması mücadelesi yaşamsal önemdedir. Tüm sınırlılığına rağmen, kadına yönelik şiddete karşı önleyici hususlar içeren sözleşmenin feshedilmesine karşı çıkmak da bu güncel mücadelenin bir parçasıdır.

Bu saldırının püskürtülmesi, işçi sınıfına ve Kürt halkına amansızca saldıran, doğayı ve zenginlikleri rant ve kar uğruna talan eden, en temel hakları gasp eden, dinsel gerici ve şoven milliyetçi ideolojilerle toplumu sersemleten ve kutuplaştırıp birbirine düşman eden, çürümeyi derinleştiren AKP iktidarının geriletilmesi açısından da önemlidir.

Bugün AKP-MHP iktidarı büyük bir sıkışma yaşamaktadır. Ekonomik-mali kriz tablosunun içinden çıkılmaz bir hal alması, pandeminin sorunları daha da ağırlaştırması, çete lideri Sedat Peker'in ifşaları ile devletteki çürümenin boyutlarının gözler önüne serilmesi, AKP iktidarının işini daha da zorlaştırmaktadır. Tüm bunlar, bugüne kadarki en temel dayanağı olan seçmen desteğinin erimesine yol açmaktadır. Ayakta kalabilmek için baskı ve şiddeti artırmak, kutuplaşmayı derinleştirmek ve tabanını ayakta tutmaya çalışmak dışında bir seçeneği yoktur. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi de buna hizmet etmektedir.

Sözleşmenin feshinin geri püskürtülmesi, AKP-MHP iktidarının açmazını derinleştiren bir rol oynayacaktır.

SALDIRIYA KARŞI GÜÇLÜ BİR PRATİK ÖRÜLMELİDİR!

İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması karşısında kadınlar pandemi koşullarına rağmen seslerini yükselttiler. Pek çok kent ve ilçede eylemli tepkilerin ardından, EŞİK'in (Eşitlik için Kadın Platformu) çağrısıyla, 19 Haziran'da İstanbul'da merkezi miting çağrısı yapıldı. Tüm Türkiye'den katılımı gerçekleşecek kitlesel bir gösteri, kadınların gücünü, iradesini ve kararlılığını koymasından önemlidir ve her bakımdan desteklenmesi gerekmektedir.

Ancak tek başına bunun saldırıyı püskürtmeye yetmeyeceği açıktır. Saldırının püskürtülmesi ve AKP'nin geriletilmesi için, her biri kendi mecrasından akan farklı mücadele dinamiklerinin birleşmesi, en önemlisi de, 1 Temmuz için yapılan çağrıdaki gibi, "hayatın durması" gerekmektedir.

"Hayatı durdurma" çağrısı kendi başına kadınların toplumsal sorumluluklarının yerine getirilmemesi anlamına gelmiyorsa eğer, gerçek anlamda hayata geçirilmesi için, kadın-erkek birleşik mücadele ile üretim-hizmet alanlarının durdurulması gerekmektedir. Kadınların karşı karşıya kaldığı sorunlar karşısında egemenlere geri adım atılabilmek, ancak birleşik mücadelenin gücüyle olanaklıdır.

Dolayısıyla, toplumsal muhalefet dinamiklerinin birleştirilmesi ve "hayatı durdurma" pratiğinin hayata geçirilmesi açısından, kadın hareketine önderlik eden feministlerin ufuklarının darlığı ve yapısal açmazları bir sorun alanıdır. Halihazırda toplumun büyük çoğunluğunun örgütsüzlüğü, sendikalarda "örgütlü" kesimlerin de bürokratik çarkın denetiminde olması, bir diğer önemli sorun alanıdır. İktisadi sorunlar karşısında dahi sınıfı hareket ettirmekten uzak tabloları düşünüldüğünde, toplumsal bir sorun karşısında "hayatı durdurma" güç ve iradesi sergileyemeyecekleri açıktır.

Tüm engellere ve zorluk alanlarına rağmen, mevcut saldırıya karşı güçlü bir pratiği örgütlemek, kadınların kazanılmış haklarının korunması ve artık kontrolünü yitirmiş AKP-MHP iktidarını geriletebilmek için güncel bir sorumluluktur.

SML Etiket direnişçileri:

Katilleri üreten ve koruyan düzenden hesap soralım!

İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları olarak, SML Etiket direnişçileri ile İstanbul Sözleşmesi'nin iptali kararı ve kadına yönelik şiddete karşı mücadele üzerine konuştuk...

- İstanbul Sözleşmesi bir gece yarısı kararnamesi ile feshedildi. AKP-MHP iktidarının gerici, kadın düşmanı politikalarının bir parçası olarak değerlendirilebilecek bu kararı siz nasıl yorumluyorsunuz?

Derya: İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi AKP hükümetinin kadın hak ve özgürlüklerine ne kadar karşı olduğunu bir kez daha göstermiş oldu. AKP hükümeti tecavüzcüleri ve kadın katillerini savunurken, onlara caydırıcı bir güç uygulamazken, hakları için direnen kadınlara pervasızca saldırıyor. Bu açıdan AKP hükümeti döneminde kadınlara yönelik taciz, tecavüz ve kadın cinayetlerinin arttığına şaşırtıcı değil.

Seçil: AKP ve işbirlikçisi MHP iktidarı gerici-yobaz bir toplum yaratmak için her koldan saldırmaya devam ediyorlar. AKP zihniyeti İstanbul Sözleşmesi'nin toplumun ahlak yapısını bozduğunu iddia ediyor. Her gün kadın cinayetleri haberleri düşerken, iktidar ve yargı bunlara göz yumuyor. Eşini öldüren bir erkek takım elbise giydiği için mahkeme cezasını indiriyor. Eşine "Seni öldürürüm, birkaç yıl yatar çıkarım" diyebiliyor. Bunun gibi bir sürü örnek verebiliriz. Türkiye'de adaletin olmadığını, İstanbul Sözleşmesi'nin de uygulanmadığını görüyoruz. Ama Cumhurbaşkanı Erdoğan buna bile tahammül edemedi, bir gece kararnamesiyle İstanbul Sözleşmesi'ni feshetti.

- İstanbul Sözleşmesi'nin iptalinin ardından Bakan Derya Yanık pandemi sürecinde kadına yönelik şiddetin tolere edilebilir düzeyde olduğunu iddia etti. Siz Yanık'ın açıklamasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Derya: Pandemi süreciyle birlikte fabrikalarda kadınlara yönelik baskılar, tacizler ve mobbingler arttı. Derya Yanık'ın kadına yönelik baskıların tolere edilebilir düzeyde olduğunu söylemesi tamamen ikiyüzlülüktür. Onların kadına bakış açısını göstermektedir. Derya Yanık istifa etmelidir. Kadın cinayetleri tamamen politiktir. Kadına yönelik şiddet tolere edilemez. Kadınlara üzerindeki

baskı, mobbing ve tacizler son bulmalıdır. Hükümet, İstanbul Sözleşmesini iptal etmek yerine kadın katillerini, tecavüzcüleri cezalandırmalıdır.

Seçil: Kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet artarken Bakan Derya Yanık kadına şiddet tolere edilebilir diyor. Kadın cinayetlerine, kadına şiddete nasıl göz yumulabilir? Bu nasıl tolere edilebilir? Özgecan Aslan okuldan çıkıp eve gitmek için bindiği minibüste şoförün tecavüzüne direndiği için öldürülmüştü. Tanınmaması için üzerine benzin dökülüp yakılmıştı. Annesi keşke silahla öldürselerdi canı daha az yanardı demişti. Aynı şekilde Pınar Gültekin eski sevgilisi diye iddia edilen kişi tarafından öldürüldü. Varile konuldu, tanınmaması için yakılıp, üzerine beton döküldü. Böyle kadın cinayetleri öfkemizi daha da büyütüyor. Her gün sevgilileri tarafından, eşleri tarafından kadınlar öldürülüyor. Caydırıcı önlemler alınması gerekirken, kadın katillerine neredeyse destek çıkacak açıklamalar yapılıyor. Biz kadınlara kadın cinayetlerini, kadına yönelik şiddeti tolere etmiyoruz, etmeyeceğiz de. Katillerden, onları üreten ve koruyan düzenden hesap soracağız.

- Sizin direnişiniz sendikal hakların gaspına olduğu kadar, kadın işçilere yönelik tacize, mobbinge karşı da başlatılan bir direniş. Bu çerçevede neler söylemek istersiniz? İşçi-emekçi kadınlara çağrınız nedir?

Derya: Biz işçi ve emekçi kadınlar yaşamın her alanında olduğumuz gibi

kavganın da her alanında. Fabrikalarda kadınlar ucuz işgücü olarak görülüyor. Çalışan erkek arkadaşlara nazaran daha fazla sömürülüyor. Biz kadınlar üretimden gelen gücümüzün farkına varmalıyız. Çalışan erkek arkadaşlarımızla birlikte örgütlü bir şekilde fabrikalarda faaliyet göstermeliyiz, sendikal olmalıyız. Biz SML fabrikası içerisinde baskı görmeyen yanı sıra direnişe geçtikten sonra da birtakım baskı ve mobbinglere maruz kaldık. Bizler direnişimize olan inanç ve kararlılığımızla davrandık. Hiçbir baskı ve mobbing bizi direnişimizden vazgeçirmedi. Bizler haklı mücadelemizde zafere kadar devam edeceğiz. Tüm işçi ve emekçilere böylesi bir adaletsizlikle karşı karşıya kaldıklarında tek kurtuluşun hakları için direnmek olduğunu bir kez daha söylüyoruz. Direnişler dayanışma ile büyür. "Kadın-erkek el ele örgütlü mücadeleye" şiarımızı bir kez daha yineliyoruz. İşçi sınıfının kurtuluşu direnmektir, mücadele etmektir.

Seçil: SML Etiket fabrikasında çalışırken ve şimdiye kadar çalıştığım tüm firmalarda kadınlar üzerinde baskı, mobbing ve kadın emeğinin daha fazla sömürsüyle karşılaştım. SML Etiket gece vardiyalarında hep kadın işçi çalıştırılıyordu. Ama en düşük ücret alanlar yine kadınlardı. Yönetim "Biz bu yıl kadın istihdamını artıracacağız" dedi. Tüm makinalarda çalışanların çoğu kadındı ama yine aynı şekilde tüm kadınlar neredeyse asgari ücrete çalışıyorduk. Üretim bölümünde hiçbir kadın sorumlu yoktu. SML'de yıl-

larca çalışsak bile hep aynı yerde, aynı makinada, aynı maaşla çalışmak zorunda kalıyoruz. İşlerde azalma olduğu zaman ilk işten çıkarılan kadınlar oluyor. Çünkü kadınları ek işgücü olarak görüyorlar; ev geçindirmeye katkı olarak.

Makina bakımını yapamadığımız zaman, ki bakım yapmak bizim işimiz değil, az iş çıkıyordu. Ustabaşılar, arayarak "Neden az iş çıktı" diye hesap soruyorlardı. Fabrikanın çoğunluğu kadın olmasına rağmen kreş yoktu. Bu da kadınlar için büyük sorun oluşturuyordu. Aslında çalıştığımız işyerlerinde buna benzer bir dizi sorunla karşılaşılıyor. Kadına şiddet deyince aklımıza ilkin darp gelebilir. Ama aynı işi yapmamıza rağmen düşük ücret almayı da, daha fazla iş çıkartmak için yapılan baskıyı da, performans dayatmasını da kadına yönelik şiddet olarak görmeliyiz.

Biz işçi ve emekçi kadınlar bu sorunlar karşısında "eşit işe eşit ücret" gibi taleplerimizi yükseltmeli, tacize-mobbinge karşı mücadele etmeliyiz. Emeğimizin karşılığını cinsiyet ayrımına uğramadan almak için mücadeleyi yükseltmeliyiz. Her işyerinde sendikal olmalıyız. Biz SML Etiket direnişçileri içeride biz kadınlara yapılan haksızlıklara karşı yüz yirmi günden fazladır direniyoruz. SML Etiket patronuna boyun eğmiyoruz. Tüm kadınları haklarına ve geleceklerine sahip çıkmaya, mücadele etmeye çağırıyorum.

İŞÇİ-EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

Mafyatik rejimin dayanağı işçi sınıfının örgütsüzlüğüdür

AKP-MHP iktidarının açgözlülüğü ve ihtirasları yüzünden toplumun uçuruma doğru sürüklenişini devam ediyor. Elindeki güç ve olanakları sermaye sınıfını ihya etmek için kullanan Erdoğan rejimi, işçi ve emekçilere açlık, yoksulluk ve ıstırap dışında bir şey sunmuyor. İktidar bir yandan kitle tabanındaki erimeyi gördükçe tekerleği patlamış kamyon misali önüne çıkan her şeyi ezip geçerken, diğer yandan birer yalan makinesi gibi işleyen saray aparatı kurumlar eliyle her gün yeni yalanlar ortaya atarak, işçi ve emekçileri kandırmaya çalışıyor.

İşçi ve emekçileri gerçek sorunlarından uzak tutmak ve kendisine yönelik tepkileri bertaraf etmek için din istismarını sürdüren, şovenizm histerisini körükleyerek ayakta kalmaya çalışan AKP-MHP iktidarı, son günlerde camii açılışlarına hız vermiş bulunuyor. Dış politikada yalnızlaşmasına rağmen hala kuyruğunu dik tutma gösterisiyle hamaset yapıyor. Bu arada hem içeride hem de dışarda Kürt hareketine ve halkına yönelik operasyonlar düzenleyerek, şoven ve milliyetçi histeriyi diri tutmayı da ihmal etmiyor.

Tepeden tırnağa pisliliğe bulaşmış mafyatik rejim, ülkenin dört bir yanını ranta açtığı, yağma ve talan düzenini bir de bu yoldan beslediği biliniyor. Tam da mafyatik karakterine yaraşır şekilde, yandaş sermaye aracılığıyla doğaya ve kamu kaynaklarına "çökme"sinin sonu gelmiyor. Bunları, yerli ve yabancı sermayeye teşvikler yağdırmak, ucuz işgücü garantisini vermek, esnek ve kural dışı çalışmayı yasal güvenceye kavuşturmak gibi adımlar tamamlıyor. Böylece kapitalistlerin azami kârını ve büyümesini garantiye alıyor.

Geçtiğimiz günlerde sarayın yalan aparatı TÜİK, ekonominin %7 büyüdüğünü ilan etti. Ardından AKP şefi Erdoğan'ın pişkince açıklamaları geldi. Ekonomik büyüme sanki işçi ve emekçilerin durumunu iyileştirmiş gibi bir hava

yaratılmaya çalışıldı. Oysa gerçekte bu büyümenin sağlandığı dönemde işçi ve emekçiler misliyle yoksullaştılar. Örneğin gene TÜİK'in verilerine göre işsizlik katlanarak artmaya, enflasyon ve döviz kuru tırmanmaya, alım gücü düşmeye devam etti.

Tüm bunlara karşın AKP-Erdoğan iktidarının bu denli pervasızca hareket etmesinin gerisinde, işçi sınıfı ve emekçilerin örgütsüzlüğü ve hareketsizliği yatmaktadır. Ekonomik krizin ve pandemin ağır yükü altında ezilen işçi ve emekçilerin hoşnutsuzluğu artmakta, fakat bu hoşnutsuzluk halihazırda kitlesel eyleme dönüşmemektedir. Özellikle pandemide açlığa terk edilen emekçilerin bireysel tepkileri çoğaldığı halde, örgütsüzlük, hareketsizlik ve dağınıklık emekçileri çaresizliğe itmekte, intihar vakalarında artış yaşanmaktadır.

Bu tablo gerisin geri işçi ve emekçilerin hareketsizliğini pekiştiren bir etkide bulunmaktadır. Pandemide işini kaybeden, borç batağında kaybolan emekçilerin yaşam koşullarını gören işçiler, işlerini kaybetmemek adına ses çıkartmamakta, düşük ücrete ve ağır çalışma koşullarına

insan onuruna yakışmayan bir rıza göstermektedirler.

DÜZEN MUHALEFETİNİN VE SENDİKAL BÜROKRASİNİN UĞURSUZ ROLÜ

Kitlelerin edilgenleştirilmesinde, dolayısıyla toplumsal çürümenin yoğunlaşmasında en az mayfa iktidarı kadar düzen muhalefeti ve sendikal bürokrasi de sorumludur. Düzen muhalefeti gerici-faşist rejimin toplumda yarattığı tahribatı ve sefalet koşullarını teşhir ederken, laftan öteye, bir diğer deyişle şovdan öteye geçmemektedir. Burjuva düzen kurumlarının ve yasaların iğdiş edildiği, rejimin pisliklerinin ortalık yere serildiği şu günlerde düzen muhalefeti en iyi yaptığı iş, çoktandır sarayın aparatına dönüştürülmüş yargıyı göreve çağırmaktan ibarettir. Bunun dışında her şeyi erken seçim çağrısına bağlayan düzen muhalefeti, çözüm olarak da seçim sandıklarının sunmaktadır. İşçi ve emekçilere hesap sorma yerinin sandık olduğunu bıkmandan hatırlatan düzen muhalefeti, aslında kitlelerdeki tepkinin sokağa taşmasının

ve mücadele kanallarının açılmasının önüne geçmektedir.

Bu süreçte işçi ve emekçileri kontrol altında tutarak iktidarın işini kolaylaştırma görevini layığıyla yerine getiren diğer temel kuvvet sendika bürokrasisidir. İşçi sınıfının elinde kırıntı denilebilecek hakların dahi kalmadığı şu günlerde sendika konfederasyonları üç maymunu oynamayı sürdürebilmektedirler. TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ bürokrasisi işçi sınıfının içinde AKP-MHP iktidarının sözcülüğünü yaparken, DİSK bürokrasisi de sol görüntünün arkasına gizlenerek, icazetçi ve uzlaşmacı tavırla işçi sınıfını mücadeleden uzak tutup, hareketsiz kılmaktadır. Bunun sorumluluğu esasen bu mevzilerde yer işgal eden reformist akımların omuzlarındadır.

ÇARE İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN ÖRGÜTLÜ MÜCADELESİNDE!

İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin içinde buldukları karabasandan kurtulmaları ve gerici-faşist mafya rejiminden hesap sormak için harekete geçmeleri yaşamsal bir öneme sahiptir. İşçi sınıfı tabandan birliğini kurarak, söz-yetki-karar hakkını eline almalıdır. Çürümüş ve kokuşmaya yüz tutmuş sermaye düzenine karşı fabrikalarda, sanayi havzalarında, emekçi semtlerinde örgütlenmeli ve üretimden gelen gücünü kullanmalıdır. İşçi sınıfı emekçi müttefikleriyle beraber mücadele sahnesinde yerini aldığı anda, gerçek kurtuluşun yolunu da açmış olacaktır.

TPI'de işten atma saldırısı

TPI fabrikasında geçtiğimiz günlerde sözleşme süreci sonrası işçiler tepkilerini göstermiş ve Petrol-İş İzmir Şube'nin imzaladığı sözleşmeyi kabul etmeyerek sendika başkanını istifaya çağırmişti.

TPI Menemen Serbest Bölge'de yer alan fabrikasında perşembe ve cuma günü TPI yönetimi işten atma saldırısını devreye koydu.

"İş yerinde huzuru bozma", "iş yeri kurallarına aykırı hareketler sergileme" gibi bahaneler ile en az 9 işçi Kod-29 maddesi ile işten çıkarıldı. İşten çıkarılan işçilerin imzalanan sözleşmeye tepki gösteren, sendikadan istifa eden ve temsilcilikle gerginlik yaşayan işçiler olması TPI sermayesinin işçilerin gösterdiği tepkinin ilerlemesinden çekindiğini gösteriyor.

SML Etiket direnişinde 15-16 Haziran eylemi:

“Hak verilmez alınır zafer sokakta kazanılır!”

15-16 Haziran Bileşenleri, SML Etiket direnişinin 128. gününde fabrika önünde 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin 51. yıl dönümü ile ilgili basın açıklaması gerçekleştirdi.

Açıklama öncesi direniş alanına yürüyüş gerçekleştirildi. İşçilere bildiri dağıtılarak yapılan yürüyüşte “Direne direne kazanacağız!” sloganı haykırıldı. “Hak verilmez alınır zafer sokakta kazanılır” başlıklı bildiriyle, talepler ve 15 Haziran’da Kadıköy’de yapılacak eyleme çağrı yapıldı.

Bileşen adına basın açıklamasını SML Etiket direnişçisi Derya Sırbudak okudu. “15-16 Haziran Direnişisi 51. yılında! Hak verilmez alınır zafer sokakta kazanılır” denilen basın açıklamasında şunlar ifade edildi:

“Bundan 51 yıl önce, düzenin yasalarına karşı fiili meşru mücadele anlayışı ile, sendikal bürokrasiye karşı fabrika komiteleri ile yükselen ve militanlaşan hareketi bastırmak adına patronlar, devlet her yola başvuruyordu. Eylemler kolluk güçleri ile şiddet uygulayarak, öncü işçileri tutuklayarak, kurşun sıkarak dağı-

tılmaya çalışılıyor, DİSK’e ve mücadeleciler bağımsız sendikalara üye olan işyerlerinde türlü ayak oyunları oynanıyordu. Gelişen aşamada sermaye sınıfı hareketi engellemek adına bir yasa çıkartarak DİSK’i ve bağımsız sendikaları, dolayısıyla mücadeleyi sınırlandırmak, baskılamak istedi. İşçiler ise o dönem mücadelenin en ileri mevziisi olarak ortaya çıkan örgütlenmelerinin sınırlanmasına karşı cevabı Türkiye’yi sarsacak bir direniş ortaya koymak oldu.”

15-16 Haziran işçi başkaldırısının sınıf mücadelesindeki yerine işaret edilen açıklamada “Ortaya konulan direnişle çıkartılmak istenen yasa geri çekirilmiş oldu” denildi.

“ÇÜRÜMÜŞ DÜZENİNİZİN SALDIRILARINI ÖRGÜTLÜ GÜCÜMÜZ DURDURACAK”

“Krizin ve salgının faturasını bizlerin sırtına yüklemek adına kıdem tazminatımız gasp edilmek isteniyor, yasalarla grev ve eylemlerimiz yasaklanıyor, fiilen örgütlenme ve toplu iş sözleşme yapma yasaklanıyor, her türlü gösteri ve yürüyüş bastırılmaya çalışılıyor” denilen açıklamada “Sendikal bürokrasi ise mücadelenin önünde büyük bir engel olmaya devam ediyor” vurgusu yapıldı.

Çürümüş düzen gerçekliğinin vurgulandığı açıklamanın devamında şunlar ifade edildi:

“Patronları, Sarayı, mafyası, çetesi,

medyası, sözde muhalefeti birlikte hareket ediyor, hepsi aynıdır, halka karşıdır. Bu pisliği temizlemek biz işçilere, emekçilere, kadınlara, halklara düşmektedir. ‘Gündüzleri sömürülmediğimiz, geceleri aç yatmadığımız’ bir dünyayı ancak bizlerin emeği kurabilir.

“15-16 Haziran büyük işçi direnişisi üzerinden yarım asır geçmesine rağmen sınıfa yönelik saldırılara karşı dayanışmanın, militanlığın, fiili meşru çizginin ve birleşik mücadelenin en iyi örneği olma özelliğini koruyor.

“Krizin ve salgının faturasını ödemek için, haklarımızın korunması için birleşmeli, örgütlenmeli ve mücadele etmeliyiz. Sermayenin azgın saldırılarına karşı 15-16 Haziran’ın ruhuyla ‘Genel grev, genel direniş’ hattında örgütlenelim!”

Eylemden sonra SML Etiket işçilerine seslenildi.

15-16 Haziran’ın tarihine değinilen konuşmalarda, işçiler haklarına ve geleceklerine sahip çıkmaya çağrılarak “Bunun yolu ancak birliklerimizi kurmaktan geçer” denildi.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Sinbo’da direnişçi kadın işçiye saldırı

Sinbo’da ücretsiz izin saldırısını direnişle püskürten, ardından Kod 29 saldırısı ile karşı karşıya kalan TOMİS üyesi Dilbent Türker’in mücadelesi sürüyor. Türker 4 ayı aşkındır her türlü baskı, yasa ve zorbalığa rağmen Sinbo önündeki direnişine devam ediyor.

Direnişin 138. gününde Sinbo direnişçisi Türker, bildiri dağıtım sırasında bölüm şefi tarafından saldırıya uğradı. TOMİS sosyal medya hesabında saldırıyı şu ifadelerle duyurdu:

“Paketleme Bölümü Şefi Onur Yılmaz, direnişçimiz Dilbent Türker ve destekçimiz DGB’li Ulaş Uslu’ya saldırmıştır. Direnişçimizi yumruk atıp yere düşüren de ona bu cüreti veren yönetim de hesabını verecek! Bu akşam iş çıkışı seslenişimize dostlarımızı bekliyoruz.”

“HIÇBİR SALDIRI BİZİ MÜCADELEMİZDEN VAZGEÇİREMEZ”

Vardiya çıkışı Sinbo işçilerine seslenen Dilbent Türker şunları ifade etti:

“138 gündür haklarımız ve geleceğimiz için mücadele ediyoruz. Sendikali olmanın mücadelesini veriyoruz. Ancak işçi düşmanları, patron yalakaları, onun

uşakları, maşaları her türlü saldırıdan geri durmuyorlar. Biz asla boyun eğmeyeceğiz. Biz onurlu bir mücadele veriyoruz. Biz Sinbo işçilerinin hakları ve geleceği için mücadele etmeye devam edeceğiz. Başımız dik alınımız açık direnmeye devam edeceğiz. Hiçbir saldırı bizi vazgeçiremez.”

“HERKES HADDİNİ BİLECEK”

Konuşmasının devamında bugün uğradığı saldırıyı da anlatan Türker şunları vurguladı:

“Patronun akrabası, paketleme sorumlusu Onur Yılmaz ‘bana hakaret ettiniz’ diyerek bize saldırmaya kalktı. Biz ona hiçbir şey söylememize rağmen bana yumruk attı. Hiçbir saldırıya boyun eğmedik, buna da eğmeyeceğiz. Anayasal haklarımız için mücadele edeceğiz. Dün nasıl işçi düşmanlarından hesap sorduysak bugün de sormaya devam edeceğiz. Gerek mahkemede gerek karşısına dikilerek soracağız. Bizim onurlu

mücadelemizi kimse engelleyemez. Herkes haddini bilecek.”

“GÜCÜMÜZÜ MÜCADELEMİZİN MEŞRULUĞUNDAN ALIYORUZ”

Konuşmanın devamında Sinbo işçilerine seslenen Türker konuşmasına şu şekilde devam etti:

“Onur Yılmaz işçiye baskı ve mobbing yapıyor. Ben ‘yalaka değilim’ diyor. Biz sana yalaka demedik ama sen patrondan aldığın güçle yumruklar savuruyor, hakaret ediyorsun. Biz her türlü kara propaganda ve saldırıya karşı dik durmayı seçtik. Biz sizin gibi hak hukuk tanımaz, değiliz biz işçi düşmanı değiliz. Gücümüzü vermiş olduğumuz meşru mücadeleden alıyoruz.

“Onlar sadece Sinbo patronunun kârını düşünüyorlar. Biz onları dikkate almıyoruz ama şunu da bilsinler bize atıkları yumrukların hesabını verecekler. Onları haklılığımızla yeneceğiz. Sanılmasın ki yapılanlar karşılıksız kalacak,

yumruk atanların yumruklarını kıracağız. İşçi düşmanlığı onların karakterine işlemiş, biz haklılığımızdan vazgeçmeyeceğiz.”

“HER TÜRLÜ AHLAKSIZLIĞI YAPIP, AHLAK DERS VERMEYE KALKIYORLAR”

Türker son olarak şunları ifade etti: “Onlar patronun sermayesini korumak için her türlü ahlaksızlığı yapmaya yemin etmişler. Biz de boyun eğmemeye yemin ettik. Her türlü ahlaksızlığı yapıyorlar, yalan tutanaklar tutuyorlar, yalancılığa şahitliğe zorluyorlar, tazminatını vermemek için istifaya zorluyorlar, kod 29’dan işten atıyorlar ve karşılığında bize ahlak dersi vermeye çalışıyorlar. Biz gerçekleri haykırmaya devam edeceğiz.”

Sesleniş sırasında sık sık “Emekçiyiz haklıyız kazanacağız”, “Sinbo patronu işçi düşmanı”, “Zafer direnen emekçinin olacak”, “Yaşasın onurlu mücadelemiz”, “Direne direne kazanacağız” sloganları atıldı.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

15-16 Haziran'ın direniş ruhuyla mücadeleye!

Türkiye işçi sınıfının hala da aşılamamış en görkemli eylemi olan 15-16 Haziran Direnişi'nin 51. yılındayız. 15-16 Haziran, işçi sınıfının fiili meşru mücadelelerle kazandığı haklarını bir kalemde silmek için çıkartılmak istenen yasaya karşı işçilerin şanlı bir başkaldırısıdır.

'50'li yıllarda Türkiye'de hızlanan kapitalist gelişmeye işçi sınıfının nicel olarak büyümesi eşlik etmiştir. Köylerden şehirlere yoğun bir göçün yaşandığı bu yıllar aynı zamanda Türkiye'de "sol-sosyalist" düşüncelerin de gelişip serpildiği bir dönemdir. '60'larda işçi sınıfı gerçekleştirdiği eylem, direniş ve grevlerle nitel gelişimini de sürdürmüştür. '60'lardaki mücadele süreçlerinde önemli dönüm noktaları vardır. Bunlardan ilki Aralık 1961'de gerçekleşen Saraçhane Mitingi'dir. Yaklaşık 100 bin işçinin katılımı ile o güne kadarki en kitlesel eylem olan bu mitingde TİS ve grev hakkı temel talepler olarak öne çıkmıştır. İki yıl sonrasında işçi sınıfının Kavel greviyle verdiği militan mücadeleyle grev ve toplu sözleşme hakkı kazanılmıştır. Sonraki yıllarda işçi sınıfının eylemleri artarak sürmüştür. '64'te Bereç, '65'te Zonguldak, '66'da Paşabahçe direniş ve grevleri, dönemin en önemli eylemlilikleri olmuştur.

Paşabahçe grevi, Türkiye işçi sınıfı tarihinde ayrı bir öneme sahiptir. Grevin Türk-İş bürokratlarının açık ihanetçi tutumuyla karşılaşması, giderek sınıf içinde ayrı bir sendikal yapının örgütlenmesinin önünü açmıştır. Türk-İş içinde tartışmalar ve ayrışmalar başlamış, sonuçta 1967'de DİSK kurulmuştur.

DİSK "devrimci" ve "sosyalist" bir çizgide yürüyeceğini ilan etse de, Kemalizme ve 27 Mayıs anayasasına bağlılık, kapitalist olmayan yoldan kalkınma anlayışı vb., onun sınırlarını anlatmaktadır. Ancak bu çizgiye rağmen işçi sınıfının DİSK çatısı altındaki eylemleri politik bir içerik de kazanarak sürmüştür. Öyle ki fabrika işgalleri '68-'70 döneminde önemli eylem biçimlerinden biridir. 1964'te 6.600 olan grevci sayısı, 1966'da 10.400'e, 1969'da ise 123.190'a ulaşmıştır. İşçi eylemlerinin %43'ü ücret ve sosyal haklar içindir. Yanı sıra, başka fabrikalardaki işçilerin desteklenmesi için, lokavtlara karşı, işten atılan işçilerle dayanışma amacıyla, sarı sendikalara karşı DİSK'te örgütlenmek için, anti-demokratik iş kanununa karşı vb.,

15-16 Haziran'da devrimci bir önderlikten yoksunluğuna rağmen şanlı bir başkaldırığı gerçekleştiren işçi sınıfı gücünü dosta düşmana göstermiştir.

siyasal amaçlarla birçok eylem ve grev gerçekleştirilmiştir.

Tüm bunlar, 15-16 Haziran Direnişi'nin, işçi sınıfının yılları bulan mücadele birikiminin ürünü olduğunu göstermiştir. Bu mücadelelerin kazanımlarına yönelik saldırıya verdiği eylemli tepkidir.

'60'lı yıllarda politik bir nitelik de kazanmaya başlayan işçi sınıfının eylemleri, burjuvazide ciddi kaygılar yaratmıştır. O dönemde 274 ve 275 sayılı yasalarda yapılmak istenen değişiklikler, sadece DİSK'i kapatmaya dönük bir hamle değil, işçi sınıfının bağımsız örgütlenme eğilimine ve mücadele kapasitesine vurulmak istenen bir kettir. Bu yüzden saldırıya karşı sadece DİSK üyesi işçiler değil, Türk-İş üyesi işçilerin de katılımı yoğun olmuştur.

DİSK bürokratları meclisin kapılarını aşındırarak yasanın geri çekilmesine çalışırken, fabrikalarda da "anayasal direniş komiteleri" oluşturulmaya başlanmıştır. Sendika bürokratlarının girişimlerinin boşa düşmesi sonucu "eylem" artık tek seçenektir. 14 Haziran'da DİSK Başkanı Kemal Türkler'in de katıldığı, Merter'de Lastik-İş binasında 600-700

işçinin katıldığı bir toplantı gerçekleştirilir. Öncü işçilerin konuşmaları, saldırıya nasıl kavrıldıklarını yeterli açıklıkta ortaya koymaktadır. İşçiler, saldırıya karşı sonuna kadar mücadele edeceklerini, şalter indirme, yürüyüşler gerçekleştirme, eylemlerde gözaltına alınan işçilerin geri alınması için karakolları basma gibi önerilerde bulunurlar. Toplantı sonunda Kemal Türkler'in önerileri toparlayan konuşması, sorumluluğun işyeri temsilcileri ve öncü işçilerin inisiyatifine bırakıldığını göstermektedir. Kuşkusuz bunun gerisinde, direnişin bu düzeye, militan bir işçi kalkışmasına ulaşabileceğinin öngörülmemiş olması vardır.

İKİ GÜN BOYUNCA İSTANBUL SOKAKLARI ZAPT EDİLDİ!

Direnişin ilk günü İstanbul, Gebze ve Kocaeli'nde gerçekleşen yürüyüşlere 70 bini aşkın işçi katıldı. Topkapı'da iki işçinin gözaltına alınması üzerine Eyüp polis karakolu önünde yapılan eylem sayesinde işçiler serbest bırakıldı. 15 Haziran'da 113 işyeri direnişe katıldı.

16 Haziran'da eylemler daha da bü-

yüdü. 150 bine yakın işçi direnişe katıldı. Eylemlere Türk-İş üyesi işçilerin katılımı da yoğundu. İstanbul'da köprüler açıldı, asker ve polis barikatları kuruldu. Kolluk güçleriyle girişilen çatışmalarda barikatlar aşıldı. Kararlı bir işçi selinin önünde hiçbir gücün duramayacağı görüldü. Çatışmalarda üç işçi yaşamını yitirdi.

Kendilerini aşan sınıfın direnişini bitirmek için kolları sıvayan DİSK bürokrasisinin başı Kemal Türkler, radyodan yaptığı konuşmada, Türk ordusuna övgüler yağdırdı ve direnişin sonlandırılması çağrısı yaptı.

Sonrasında sıkıyönetim ilan edildi. İşçilere 17 Haziran'da askeri birliklerce kuşatılmış fabrikalarda işbaşı yaptırıldı. Bazı fabrikalar bu büyük kalkışmayı, iş yavaşlatma, durdurma gibi yöntemlerle bir süre daha devam ettirdiler. Direnişin bitirilmesi için elinden geleni yapan DİSK bürokrasisinden de güç alan sermaye devleti, sınıfa yönelik saldırıları tırmandırdı. Birçok öncü işçi işten atıldı, tutuklandı, sendika binaları basıldı. Ancak sonuçta yasayı geri çekmek zorunda kaldılar.

Burjuvazinin estirdiği terör, direnişin

sendika bürokratlarında yarattığı korkunun sendikal mücadeleye olumsuz etkisi, 12 Mart darbesi vb., işçi sınıfının ilerleyişini durduramadı. '70'li yıllarda yükselen toplumsal muhalefette çok önemli bir yer tutan işçi sınıfı, DGM Boykotları, Taksim 1 Mayıs'ı, MESS grevleri, faşizme ihtar eylemleri, Tarış grevi gibi eylem ve direnişlerle gelişimini sürdürdü. DİSK çatısı altında yürütülen bu mücadele DİSK'in başındakilerin ufkuna sığmasa da onu aşacak devrimci bir yola da girilemedi. 15-16 Haziran başkaldırısının intikamını almak için burjuvazi 12 Eylül '80 askeri faşist darbesini beklemek zorunda kaldı. Öyle ki yargılamalarda DİSK yöneticileri 15-16 Haziran Direnişi'nden dolayı da suçlandılar.

15-16 Haziran'da devrimci bir önderlikten yoksunluğuna rağmen şanlı bir başkaldırıcıyı gerçekleştiren işçi sınıfı gücünü dosta düşmana göstermiştir.

51 yıl sonrasına, bugünün Türkiye'sine baktığımızda, işçi sınıfı nicel olarak çok daha gelişmiştir. Ancak sınıf hareketi çok gerilemiş durumdadır ve kapsamlı saldırılarla yüz yüzedir. İşçi sınıfının mücadelelerle kazandığı birçok hakkı gasp edilmiştir. Çok yönlü bir kuşatılmışlığı yaşamakta, sömürü alabildiğine katmerlenmiş bulunmaktadır. Geline yerde açlık ile ölüm ikilemi arasında kalan bir işçi sınıfı ile karşı karşıyayız.

Yanı sıra, ortaya saçılan pisliklerle ayyuka çıkan kirli ilişkiler, çeteleşen ve mafyalaşan bir devlet, yolsuzluk, yağma, talan üzerine kurulu çürümüş bir düzen gerçekliği karşımızda duruyor.

Sendikal bürokrasi ile burjuvazinin ideolojik saldırıları ise sınıfın bağımsız devrimci sınıf tutumunu geliştirmesinin önündeki en büyük engelleri olmayı sürdürüyor.

Bugün işçi sınıfının mücadelesi geçmişle kıyaslanamayacak bir gerilemeyle yüz yüze olsa da, toplumun diğer ezilen kesimlerinin de öfkesini arkasına alarak, gerici faşist AKP-MHP iktidarını ve sermayenin diktatörlüğünü devirebilecek biricik güç odur. Bugünkü durum geçicidir. Henüz sınırlı da olsa yerel işçi direnişleri, eylemleri ve örgütlenme girişimleri bir çıkış arayışını anlatmaktadır. Geline yerde tüm cephelelerde tam bir iflası yaşayan sermaye iktidarının gerici kuşatması eninde sonunda kırılacak, işçi sınıfı mücadele sahnesinde yerini alacaktır. İşçi sınıfının saflarında biriken tepki ve hoşnutsuzluk, derinliklerindeki mayalanma er ya da geç yeni 15-16 Haziranlar'ın yolunu açacaktır.

Bu süreci hızlandırabilmek için sınıfa etkin ve çok yönlü bir müdahale, 15-16 Haziran'ın direniş ruhunu işçi sınıfına taşıma görev ve sorumluluğu önümüzde durmaktadır.

TPI'de satış sözleşmesine karşı...

Birleşerek, mücadele ederek yanıt verelim!

TPI Composite fabrikalarında ayları bulan toplu iş sözleşmesi süreci 3 Haziran akşamı çalışma bakanlığının da dahil olduğu bir toplantıda imza atılarak tamamlandı. Sözleşmenin işçilerin ücret zammı talebinin çok altında bir orana ve işçilere sorulmadan imzalanmış olması iki fabrikada da tepkilerin büyümesine neden oldu. Tabi ki tepkilerin odağında tüm süreçte üst perdeden konuşan Petrol-İş şube başkanı Orhan Zengin vardı. Zengin T2'de açıklama yaptığı sırada yükselen yuhalamalar ve "istifa" sloganları arasında konuşma fırsatı dahi bulamadı, ancak helallik istedi.

TPI işçisi kardeşler;

Ekonomik kriz nedeniyle her gün ekmeğimiz küçülüyor, yaşam şartlarımız kötüleşiyor. Bunun yanında pandemide dahi canımız hiçe sayılarak çalıştırıldık, revirin önünde uzun kuyruklar oluştu, kimimiz en sevdiğimizimizi kaybettik. Üretimi durdurmak yerine TPI sermayesi daha fazla kar için baskıyı, tehdidi artırdı. Sözleşme sürecinde geçen senelere göre bu defa farklı olacak dedik, her zamankinden daha çok birlik olmanın coşkusunu hissettik. Ancak grev ilanının asılmasından hemen sonra işten atma ve devletin patronlara hediyesi olan ücretsiz izin saldırısıyla karşılaştık. Hem sendikadan hem de sözde muhaliflerden "grev yapılamaz" propagandası ile bunların gerçek niyet ve tutumlarını görmüş olduk. Son olarak da sermayenin yüzünü güldüren, 4000'e yakın işçi için ise sefalet anlamına gelen sözleşme bize sorulmadan imzalandı. Bizleri grev yasağına karşı hazırlaması gerekirken tam tersine grevden uzaklaştırmak için uğraşanların, çalışma bakanı yardımcısıyla aynı masada karara varması da manidar. %22 zam oranıyla biten sözleşme süreci bize çok şey anlatıyor. Nerede eksik var, ne yapılmalıydı gibi soruları yanıtlarken aynı zamanda bundan sonra ne yapacağımızı da hesaba katmamız gerekiyor.

Bu satış sözleşmesinde gördük ki, tek başına başkana-temsiliye güvenip arkaya yaslanılmaz. İşçi arkadaşlarımız en çok bu konuda yanıldı. Sendika biziz, söz-yetki-karar hakkı tabandan işçiye ait olmalı. Temsilci ya da yöneticiler sadece

bizim kararımızı iletmekle yükümlüdürler. İlke olarak bundan sonra "işçiye sormadan adım dahi atılmaz" demeliyiz.

Bu satış sözleşmesi gösterdi ki "işçiler işe siyaset karıştırmamalı" diyenler patronun yanında yer almaktadır. Ücretsiz izin saldırısı eyleme geçen işçiden intikam için kullanırken sermayedarlara bu hakkı devlet tanıdı. 12 Eylül askeri faşist darbesinin bir ürünü olan yüksek hakem bu ülkede hala sermaye sahiplerinin yüzünü güldürüyor ve bu herkesçe biliniyor, bir kez daha sözleşmede bize sopa gibi sallandı. "Grev zaten yasaklanıyor" diye patronların arkasına aldığı güç Cumhurbaşkanı'dır, yani sermaye sınıfının demir yumruğudur. Bizler mücadele etmeyelim diye elimiz kolumuz bağlanmak istenmekte, sermaye sınıfına köle olun denmektedir.

Bu satış sözleşmesi gösterdi ki, birlik olup eylemler yapsak dahi örgütlülüğümüz çok zayıf. Öyle olmasaydı, Orhan Zengin tek başına bu kararı veremezdi. Mustafa Örgen gibileri grev kırıcılığı yapamaz, mücadeleyi engellemeye kalkamazdı.

HİÇBİR ŞEY BİTMİŞ DEĞİL, GELECEĞİMİZİ KAZANALIM!

Gün karalar bağlama günü değil, hesap sorma günüdür. Dövüştüğümüz sendika değil, sendikal bürokrasidir. Sendikalar da kimsenin tapulu malı değildir. Orhan Zengin işçiyi masada sat-

mıştır, işçiye hiçbir şey sormamıştır, o halde istifa etmelidir!

Sermaye sınıfının sefalet dayatmalarıyla, grev-eylem yasaklarıyla topyekûn saldırısına karşı fiili meşru mücadeleyi esas alalım. Üretimden gelen gücümüzü ortaya koyalım!

Her alanda işyeri komitesi kuralım, T1 ve T2 arasında koordinasyon ekibiyle tartışma ve karar mekanizması oluşturalım, 4000 işçinin birliğini oluşturalım hep birlikte hareket edelim!

Sendika bürokratlarının yaptığı gibi değil, biz kuracağımız komitelerde her konuyu oyalayalım, nasıl yol yürüyeceğimize işçi demokrasisi ile karar verelim.

İmzalandığı haliyle bu sözleşme kabul edilemez. 2015 yılında Bursa'da Türk Metal çetesinin ihanetine karşı binlerce metal işçisinin yaptığı gibi "Ek Protokol" yapılması talebiyle eylemlere başlayalım. İş yavaşlatma ve iş durdurma gibi etkin eylemlerle kararlı bir mücadele verelim.

Kendi aramızdaki güvensizliği kırmak için cesaretli davranalım, elimizi taşın altına koyalım. Bundan sonraki örgütlenmelerde bir işçi arkadaşımız atılırsa güvencesi biz olalım, "Arkadaşım yoksa üretim de yok" parolasını kendi iç sözleşmemiz yapalım.

TPI işçisi kardeşler, birleşelim, örgütlenelim. Mücadele ederek sendika bürokratlarını koltuklarından atıp sendikamızda yönetimi ele alalım. Sermaye sınıfına işçinin gücünü gösterelim!

15-16 Haziran büyük işçi

15-16 Haziran Direnişi'nin 50. Yılı'n-da kaleme alınan bu değerlendirme **Kızıl Bayrak**'ta iki bölüm halinde yayınlanmış-tı. Görkemli işçi direnişimizin yeni bir yıl dönümünde, birleştirilmiş tek metin olarak yeniden sunuyoruz...

I. BÖLÜM İŞÇİ SINIFIMIZIN EN GÖRKEMLİ EYLEMİ!

15-16 Haziran Direnişi işçi sınıfı hareketinin halen aşılamayan bir eşik noktasını işaret etmektedir. 1970 yılı başında işçi sınıfı görkemli bir ayağa kalkışla kendi varlığını ortaya koymuş, gücünü ve kapasitesini dosta düşmana göstermiştir. Sınıf hareketimiz '70'li yılların ikinci yarısından itibaren siyasal bilinç ve örgütlülük düzeyi açısından çok daha gelişkin bir dizi eylem, direniş ve greve imza atmıştır. Fakat bunlardan hiçbirisi, anlamı ve yol açtığı sonuçlar bakımından, 15-16 Haziran'ın mücadele tarihimizin en önemli eylemi olduğu gerçeğini değiştirememiştir.

15-16 Haziran 1970'te yaşanan, işçi sınıfının sermaye düzenine, onun yasa ve kurumlarına büyük bir meydan okumasıydı. Bu meydan okumaya yol açan görünürdeki neden sendikalar yasasında yapılan değişiklikler ile DİSK'in etkisizleştirilmesi olsa da, kalkışmayı ortaya çıkaran esas dinamik, son on yılda çok hızlı bir gelişim gösteren işçi hareketinin yarattığı birikimlerdi. Zaten saldırının hedefi de DİSK'i kapatmaktan çok bu birikimi ve işçi sınıfının her geçen gün düzenle daha çatışmalı hale gelen gelişim sürecini kontrol altına almaktı.

İstanbul ve Kocaeli'nde üretimi durduran 100 binden fazla işçi iki gün boyunca, önüne çıkan her türlü engeli ve barikatı aşarak fabrikalardan şehir merkezlerine aktı. Düzen, bu büyük işçi selini durdurmayı ancak sıkıyönetim ilanı ve DİSK yönetimin ihanetiyle başarabildi. Buna rağmen birçok fabrikada işçiler günlerce işbaşı yapmadılar.

Anayasa Mahkemesi eylemin basınçıyla Şubat 1971'de ilgili yasa iptal etti. Böylece düzenin işçi hareketinin önünü kesmeye dönük bu hamlesi boşa düşürülmüş oldu. Fakat işçi sınıfının bu büyük

15-16 Haziran'ın işçi sınıfının belleğinde hala önemli bir yer tuttuğuna şüphe yoktur. Bu mirasın hala sahipleniliyor olması bunun en büyük göstergesidir. Ancak sorun bu mirası sahiplenmek değil onun dersleri ve deneyimleriyle donanmayı başarabilmektir. Bugün dibe vuran, ancak alttan alta yeni biçimler içinde mayalanan işçi sınıfı mücadelesi er ya da geç yeni büyük başkaldırlara imza atacaktır, 15-16 Haziranlar'ı açacaktır.

ayağa kalkışından ürken sermaye saldırılarını yoğunlaştırdı. Altı bin civarında işçi işten atıldı. Onlarca işçi ve sendikacı tutuklandı. Baskı ve terör tırmandırılarak 12 Mart askeri darbesine giden yol düzlendi.

Ne sonrasında yaşanan tensikat saldırısı, ne 15-16 Haziran başkaldırısının DİSK bürokrasisinde yarattığı korku ve paniğin sonrasında sendikal harekette yol açtığı tahripkâr sonuçlar, ne de 12 Mart '71'de gerçekleşen askeri darbe işçi hareketinin gelişim sürecini engellemedi. '74 yılından itibaren yeniden güçlenen sosyal mücadele içinde işçi sınıfı, DGM boykotları, MESS grevleri, faşizme ihtar eylemleri, kitlesel 1 Mayıslar, TARIŞ grevi vb., her biri sınıf mücadelesi açısından büyük anlam ifade eden önemli örnekler yaratmaya devam etti. Bu gözü pek militan kalkışmanın öcünü almak ve denetim altına alamadığı işçi hareketini bastırmak için sermaye düzeni 12 Eylül'ü beklemek zorunda kaldı.

15-16 Haziran Direnişi, cumhuriyetin kuruluşundan beri zapturapt altına alınmaya çalışılan ama her fırsatta kendini şu veya bu biçimde ortaya koyan işçi sınıfının örgütlenme arayışının, '60'lardaki sosyal-siyasal uyanış içinde ulaştığı tepe

noktası oldu. '50'li yıllardan itibaren nitel ve nitel ağırlığı artan, '60'lı yılların ekonomik-politik koşulları içinde biçimlenen, özellikle fabrika merkezli sert mücadele deneyimleri içinde kapasite kazanan işçi hareketinin görkemli bir dışa vurumuydu. '60'lı yılların işçi hareketi, aynı yıllarda kendine toplumsal meşruiyet sağlayarak kitleselleşmeye başlayan sol-sosyalist düşünceden beslenerek, ona paralel bir biçimde fakat ondan ayrı gelişti. Dünya çapında yaşanan kitle hareketlerinden, ulusal kurtuluş mücadeleleri ile güçlenen anti-emperyalist yükseleştiren ve gençlik hareketinin militan eylemlerinden dolayı olarak etkilendi. Mücadele içinde kendi kadrosunu yaratmakla birlikte, direnişe önderlik edenler, 1946 sonrasında netameli yıllarının ilk sendikal girişimlerinden gelen güçler oldular.

Bu sendikal güçler, işçi sınıfının tabandan yükselen mücadele arayışı ile sendikal harekete ilk andan itibaren hâkim kılınan devlet merkezli korporatist sendikacılık anlayışı arasındaki sıkışma içerisinde biçimlenmişler, '50'li yılların sonunda başlayıp '60'lı yılları boydan boya kesen sosyal-siyasal uyanıştan olumlu etkilenmişlerdi. Ancak siyasal

duruşları, pratik tutumları hiçbir zaman düzen siyasetinin sınırlarını aşmadı. İçlerinde TİP ve TKP ile bağları olan kimseler bulunmakla birlikte, siyasetle kurdukları ilişki pragmatistti. İçinden geldikleri devlet/düzenle uzlaşmaya dayalı sendikacılık geleneğinin izlerini güçlü bir biçimde taşıyorlardı. DİSK'in kuruluşunda başı çeken bu güçlerin 15-16 Haziran gibi düzen sınırlarını aşan bir kalkışma karşısında "ihanet yolu"nu seçmeleri hiç de şaşırtıcı değildi. İş valiliği kuşatmaya vardırıan işçileri geri dönmeye davet ettikleri "anayasal düzen", onların ideolojik-politik konumlanışlarının özünü oluşturuyordu. Oysa işçi hareketinin içine sığamadığı tam da bu anayasal düzendi. Harekete geçen işçilerin yalnız DİSK'i değil aynı zamanda anayasayı da savduklarını düşünmeleri bu gerçekliği değiştirmiyordu. İşçi sınıfının hak alma ve örgütlenme mücadelesi sadece zorba baskıcı yasalara değil, topluma özgürlük vaadeden '61 Anayasası'nın içine de sığmıyordu.

Sonraki yıllar bu bürokratik kastın, gitgide siyasallaşmaya başlayan işçi hareketi içinde oynadıkları rolü, her kritik anda düzene nedamet getirme tutumlarını sürdüreceklerine tanıklık edecekti. DİSK çatısı altında gelişen hareket DİSK'e

başkaldırısı yol gösteriyor

A. Berat

sıgmayacak, ancak onu aşacak devrimci bir kapasiteye de ulaşamayacaktı.

'50-60'lı yıllarda gerçekleşen hızlı kapitalistleşme süreci sadece işçi hareketini büyütüp geliştirmede. Aynı zamanda sosyalist örgütler de toplumsal bir taban kazandılar. 1970'lere gelindiğinde, Türkiye İşçi Partisi (TİP), milli demokratik devrim hareketleri, devrimci gençlik grupları süregiden mücadelede önemli özneler olarak yerlerini almışlardı.

'60'lı yılların başında, sistemin yeniden organize edilmesinin yarattığı özgürlükçü atmosfer içinde sendikacılar tarafından kurulan TİP, adındaki işçi ibaresine ve sözde sosyalist devrimciliğine rağmen, pratikte işçi sınıfına toplumsal ilerlemeyi sağlayacak güçlerden biri olmanın ötesinde bir misyonu hiçbir zaman biçmedi. Seçim başarısının derinleştirdiği parlamenter yönelim ile fabrika işgalleri, grevler, özyönetim deneyimleriyle büyüyen işçi hareketinin ihtiyaçları arasındaki açığı her geçen gün adım adım büyütüdü. Ne TİP'i kuran sendikacıların işçilikleri, ne de sonradan yönetimi devrettikleri aydınların "güleryüzlü sosyalizm" anlayışları, militan bir karakter kazanmaya başlayan işçi hareketinin ihtiyaçlarına yanıt verebildi. DİSK'in kurulmasındaki yeri reddilemeyecek olan TİP'in 15-16 Haziran Direnişi ile ilişkisi, parlamentoda yasaya karşı gösterdiği "anayasal direniş" ile sınırlı kaldı.

15-16 Haziran'da üretimi durdurup sokaklara dökülen işçiler yollarında sadece devrimci gençlik gruplarını buldular. Ne yazık ki kendilerine başka bir yol çizmeye çoktan başlamış olan devrimci

gençlik önderlerinin bu direnişten çıkarıldığı asıl sonuç, "şehirlerde mücadelenin devletin baskı ve denetimi yüzünden zor olduğu", "hızla kırlara çekilip silahlı mücadeleyi başlatmanın daha da acil hale geldiği" olacaktır. Etkisinde oldukları ideolojik yargılar, buldukları sınıfsal zemin, karşı-devrimin büyüyen basıncı, sert bir kopuş gerçekleştirmeye çalıştıkları burjuva sosyalizmine duydukları tepki, el yordamlarıyla yürüdükleri bu devrimci yolda doğru bir çizgiye ulaşmalarını engelledi. 15-16 Haziran Direnişi, çatısı altında şekillendikleri TİP merkezli parlamentarizmden ve ideolojik etkisi altında buldukları MDD Hareketi'nin ordunun devrimciliği tezlerinden kopmalarında önemli bir kilometre taşı oldu. Kendi çizgileri ile Marksizmin temel gerçekleri arasındaki boşluğu "işçi sınıfının ideolojik önderliği" tezi ile kapatmaya çalıştılar. Ya da katıksız bir inanç duydukları devrimin gücünü, bütün çarpıcılığıyla kendini ortaya koyan işçi hareketinde değil, kapitalist gelişmenin yıkıma uğrattığı köylülük içerisinde arayabildiler.

'60 darbesiyle iktidarı ele alan askerlerin "sol kesimleri"ne yol gösterme misyonu üstlenen Yön-Devrim çizgisi, bu çizgiyi marksist bir terminoloji içinde yeniden üreten MDD Hareketi, onun etkisiyle gelişip oportünizmine tepki olarak ondan yolunu ayıran devrimci gençlik hareketi ve görünürde çok farklı bir kulvarda yürüyen TİP, işçi sınıfının devrimci rolüne geldiği zaman aslında bir bütünlük oluşturuyorlardı. İşçi sınıfının tarihsel rolüne güvensizlik tümünün de ortak ekseniydi. İşçi sınıfı 15-16 Haziran'a

giden yolu, önüne katabildiği sendikacıları iterek, ama aynı zamanda onun pratik-politik önderliği altında yürüdü.

15-16 Haziran Direnişi, devrimci bir önderlikten ve kalkışmanın yükünü taşıyabilecek sendikal bir yönetimden mahrum olarak gelişti. Bu yönü ile kendiliğinden bir hareketti. Devrimci bir siyasal öncülükten yoksunluk eylemin sınırlarını belirledi. Kalkışmanın siyasal mücadele ve işçi sınıfının politikleştirilmesi doğrultusunda sağladığı muazzam imkânlar bu sınırlılık içinde heba edildi. Ellerinde Türk bayraklarıyla, "Ordu-işçi elele!", "Bağsız Türkiye!", "Amerikan üsleri kapatılsın!" vb. anti-empyralist sloganlarla yürüyen, yasanın geri çekilmesini ve hükümetin istifa etmesini isteyen kitlenin militan eylemi ile bilinci arasında tabii ki büyük bir açığı vardı. Ancak dönemin hakim sosyalist hareketlerinin programatik ufku düşünüldüğünde, eyleme rengini veren bilinç bunun çok da gerisinde değildi.

Büyük Haziran Direnişi, kendisinden sonraki mücadeleler için ise paha biçilmez dersler bıraktı. O güne kadar çok tartışılan (hala da bir şekilde tartışılmaya devam edilen) Türkiye işçi sınıfının gücünün, kapasitesinin ve militanlığının parlak bir göstergesi oldu. İşçi sınıfının devrimci bir önderlikten yoksunluk koşullarında dahi ayağa kalkabileceğini, düzeni tehdit eden büyük militan gösterilere kalkışabileceğini gösterdi. Burjuvazinin sınıf egemenliğinin sarsılmaz olmadığını, o güne kadar bel bağlanan ordu ve parlamento gibi kurumların düzenin

sadık hizmetkârları olduğunu bütün açıklığıyla ortaya koydu.

Büyüyüp gelişen işçi sınıfı gerçekliği, siyasal öncülük, devrimci partinin rolü ve misyonu, sendikalar ve sendikalizm gibi konularda somut açıklıklar sağladı. Düzen tarafından gayet haklı biçimde bir ayaklanma provası olarak algılanan hareket, Türkiye devriminin temel toplumsal dinamiği, sürükleyici gücü ve gelişme çizgisi konusunda önemli açıklıklar yarattı.

15-16 Haziran, genç işçi sınıfımızın kısa süre içinde aldığı yolun ifadesiydi. İşçi sınıfının kendisi için sınıf olma yolunda attığı dev bir adımdı. Yeni gelişmeye başlayan işçi sınıfımızın önünün kesilmeye çalışılmasına, örgütlenme hakkının gasp edilmesine karşı başvurmak zorunda bırakıldığı ama kaçınılmaması gereken erken bir atılımdı. Her erken atılım gibi kendi sınırlarının ve bu sınırları aşmasını sağlayacak devrimci bir önderlikten mahrumiyetin sonuçlarını yaşadı. Arkasında şanlı bir miras ve çok önemli dersler bıraktı.

15-16 Haziran'ın işçi sınıfının belleğinde hala önemli bir yer tuttuğuna şüphe yoktur. 50. Yılında bu mirasın hala sahipleniliyor olması bunun en büyük göstergesidir. Ancak sorun bu mirası sahiplenmek değil onun dersleri ve deneyimleriyle donanmayı başarabilmektir. Bugün dibe vuran, ancak alttan alta yeni biçimler içinde mayalanan işçi sınıfı mücadelesi er ya da geç yeni büyük başkaldırlara imza atacak, 15-16 Haziranlar'ı açacaktır.

Yalnızca bu tür eylem ve kalkışmaların değil Türkiye devriminin geleceğini de, sınıfa ve devrime öncülük iddiası taşıyanların işçi sınıfıyla ilişkilendirme düzeyleri, sınıfın eylemine müdahale etme kapasiteleri belirleyecektir. 50. Yılında 15-16 Haziran'ı anmak, onun derslerinden gerekli sonuçları çıkarabilmektir. Zira 15-16 Haziran başkaldırısı 50. Yılında yolumuza ışık tutmaya devam etmektedir.

II. BÖLÜM EYLEMİN NİTELİĞİ ÜZERİNE TARTIŞMALAR

15-16 Haziran Direnişi, işçi sınıfının o güne kadar yüz yüze kaldığı baskı ve

sömürüye karşı anlık olarak gerçekleşen bir öfke patlaması değildi. Arkasında grevlerle, direnişlerle, fabrika işgalleriyle kazanılan bir mücadele birikim ve kapasitesi, buna dayalı bir örgütlülük bilinci vardı. 15-16 Haziran'ı yaratan işçi hareketi örgütlü bir hareketti. Bizzat kendi mücadeleleri üzerinden şekillenen DİSK gibi bir sendikal çatıya ve sert mücadelelerle edinilmiş fabrika merkezli bir hareket yeteneğine sahipti.

DİSK ve işçi hareketi 15-16 Haziran'a, 1967-70 arasındaki kazanımların ürünü bir özgüvenle ulaştı. Söz konusu saldırı yasalarının kazanılmış haklarını hedeflediği konusundaki açıklık ve bunu geri püskürtbileceğine duyulan inanç, iki günlük muazzam direnişi yaratan en önemli faktörlerin başında geliyordu. Bu yüzden 15-16 Haziran'ı, örgütlü bir zeminden ve buna dayalı belli bir ön hazırlık sürecinden yoksun olan Haziran Direnişi, Metal Fırtına gibi kendiliğinden patlamalarla karıştırmamak gerekir. Lenin'in "bilinç vardır, bilinç vardır" sözüne atıfla, burada da "kendiliğindenlik vardır, kendiliğindenlik vardır" dememiz gerekir.

15-16 HAZİRAN'IN KENDİLİĞİNDENLİĞİ

Bir hareketin ön birikime dayanması (ki her gelişme bir ön birikime dayanır), belli bir bilinç unsurunu barındırması (her harekette belli bir bilinç unsuru genel olarak bulunur, önemli olan bilincin niteliğidir), hatta belli bir örgütlülük düzeyine sahip olması, kendi başına o hareketi kendiliğindenliğin sınırları dışına çıkarmaz. Kendiliğindenlik, bilincin düzeyi ve niteliği ile ilgilidir. Eylemin kapsamı ile mevcut bilinci arasındaki açığı kapatır.

15-16 Haziran Direnişi üzerinden

bakıldığında, örgütlenme özgürlüğünün anayasal bir hak olduğunu, patronların ve hükümetin el birliğiyle anayasayı çiğneyerek bu hakkı gasp etmeye çalıştığını düşünen işçilerin, bu hakkı korumak için düzene ve kurumlarına karşı pratik olarak mücadeleye girişmesi, onun söz konusu kurumların gerçek işlevi ve nitelikleri konusunda da bilinçli oldukları ya da bilinçlendikleri manasına gelmez. Harekete yön veren devrimci bir önderlikten yoksunluk koşullarında, işçiler somut talepler uğruna yürüttükleri mücadelelerle düzen sınırlarını pratikte aşabilirler, ideolojik-politik olarak düzen sınırları içinde kalırlar.

Öncelikle kavramsal bir ortaklık gerektiren leninist ölçülerle, 15-16 Haziran'ın kendiliğinden niteliği, üzerine tartışma yapmayı gerektirecek bir durum değildir. Ancak 15-16 Haziran'la ilgili olarak süregelen kendiliğindenlik tartışması aslında, eylemi kimin örgütlediği, nasıl örgütlediği tartışmasıdır. DİSK ve sol hareketin eylem içindeki yeri ve eyleme olan etkisi bu tartışmaların ana gündemidir.

Son dönemde bir dizi yazar neredeyse eylemin baştan sona DİSK tarafından örgütlendiğini, eylemin önden belirlenen çerçevesinin eylem içinde aşılmasının doğal olduğunu, buradan yola çıkarak eylemin "kendiliğinden" olarak nitelenemeyeceğini ileri sürüyor. Ayrıca DİSK'in sadece bir sendikal örgütlenme anlayışı olmadığı, aynı zamanda işçiye si-

yasal bilinç de taşıdığı, bu tartışmalarda gündeme gelen bir başka başlık.

DİSK'İN TAŞIDIĞI BİLİNÇ

DİSK'in işçi sınıfına "belli bir siyasal bilincin" taşınmasındaki rolü yadsınmaz. Ama burada önemli olan, bu bilincin niteliği ve sınırlarıdır. Öncelikle kavramsal bir ortaklık sağlanması gerektiği için, tartışmanın

bundan ötesi bu yazının sınırlarını aşar. Ancak, yukarıda da belirttiğimiz gibi, hareketin belli bir siyasal bilincinin olması kendi başına onu kendiliğindenliğin sınırları dışına çıkarmaz. Nihayetinde, DİSK bürokrasisinin nasıl bir siyasal bilince sahip olduğu ve işçi sınıfına nasıl bir bilinç taşıdığı, savunma eyleminden

düzene karşı başkaldırıya dönen bir sınıf eylemini gerisin geri düzen sınırlarına çekmek için gösterdiği çabadan çıkarmak mümkündür.

Sendikaların işçilere aynı zamanda şu veya bu biçimde ideoloji ve siyaset taşıması, hiç de DİSK'e özgü bir durum değildir. Örneğin Türk-İş, yıllar boyunca anti-komünizm ve milliyetçilik türünden gerici düzen ideolojilerinin işçi sınıfına taşınmasında çok özel bir rol oynamıştır. "Partiler üstü sendikacılık" adı altında yaptığı, tam da işçi sınıfının burjuva düzen partilerine yedeklenmek olmuştur.

DİSK'in işçilere taşıdığı anayasalci, kalkınmacı, eşitlikçi bilinç de gerçekte düzenin sınırlarını aşmamaktadır. En mi-

litan eylem biçimlerinden biri olan fabrika işgallerinin bile anayasal haklılığa dayandırılmaya çalışıldığı düşünüldüğünde, DİSK'in gerçek bilinci ile 15-16 Haziran günlerinden gerçekleşen eylemin niteliği arasında belirgin bir uçurum vardır.

EYLEMİ BAŞLATANLAR VE EYLEMİ BİTİRENLER!

DİSK'in merkezi olarak yasaya karşı planlı bir hazırlık içinde olduğu, gerçekleşen eylemin de DİSK'in iradesiyle ortaya çıktığı, bu nedenle eylemin "kendiliğinden" kabul edilemeyeceğine dair görüşlere gelince... Öncelikle vurgulamalıyız ki bu yaklaşım, gerçeği tanımlamaktan ve yaşananların siyasal anlamını görmekten tümüyle uzaktır.

İlkin, yasaya karşı Mart ayından beri yapıldığı söylenen DİSK yönetiminin hazırlığının önemli bir boyutunu, Ankara merkezli diplomasi trafiği oluşturmaktadır. Ön süreçte bu konuda yapılan toplantılar ve bilgilendirme çalışmaları dışında, eylemli bir hazırlığa, bu tür savları savunan yazarların araştırmalarında bile rastlanmamaktadır. DİSK yönetimi kendi varlığını ve bu varlığın dayanağı olan işçi sınıfının kazanımlarını tehdit eden yasaya elbette karşı koyma niyetindedir. Ama bu niyetin "bütünlüklü olmadığı"ndan, "hangi araçlarla mücadele edileceği konusunda hemfikir" olunmadığından, hatta yönetim ve sendika başkanlarını "kitlesel eylemler yapmak konusunda ikna edememek"ten yakınan Kemal Türkler'in bile (bkz. *Birleşik Metal'in 15-16 Haziran Dosyası*), eklenecek bir referandum maddesiyle, yasanın getirdiği sınırlamaların aşılabileceğini düşündüğünü çeşitli kaynaklar aktarmaktadırlar. Son dönemin 15-16 Haziran'la ilgili en

kapsamlı çalışmalarından birinde bu tutum şöyle aktarılmaktadır:

“DİSK’in Ankara ziyaretinde esas muradı yasaya yetkili sendika belirlenmesinde referandum ilkesinin konulmasıydı. Kemal Türkler bu gerçekleşebilirse, DİSK’in yasanın öngördüğü barajları aşabileceğini düşünüyordu.” (Kemal Sülker’den aktaran Zafer Aydın, *İşçilerin Haziran’ı 15-16 Haziran 1970, s. 830*)

“Kendiliğinden”lik tanımlamasına açıklıkla karşı çıkan Zafer Aydın, toplamda sürecin tanığı olan 119 kişiyle görüşerek hazırladığı büyük emek ürünü kitabında, Hilmi Güner’in bu bilgiyi doğruladığını söylemektedir:

“DİSK Ankara’dan eli boş dönmeseydi, hükümetle görüşebilseydi, yasaya referandum maddesinin eklenmesini sağlasa ya da buna dair söz alınsa eylem kararından vazgeçilebilirdi. Ancak Ankara’dan eli boş dönünce eylem kararı almak kaçınılmaz hale gelmişti”. (Hilmi Güner’in anlatımından, s. 830-831)

Eylem iradesinin güçlü bir şekilde kendini ortaya koyduğu 14 Haziran tarihli ünlü Merter toplantısında, 15-16 Haziran’da gerçekleşen türden bir kalkışmanın karara bağlandığını söylemek de mümkün değildir. Merter toplantısında konuşan temsilcilerden ve öncü işçilerden yansıyan, yasaya karşı kararlı bir mücadele için tabanın hazır olduğudur. Öneriler çok çeşitlidir ve tabandaki işçinin her türlü mücadeleye açık olduğunu göstermektedir. Buna rağmen toplantı bir sonuç metni yayınlamamıştır. Öneriler Kemal Türkler tarafından yapılan bir konuşma ile toparlanmıştır. Ancak bu konuşmada somutlanmış kararlar yerine eylemlerin nasıl biçimleneceğine dair muğlak ifadelerle inisiyatif işyeri temsilcilerine bırakılmaktadır:

“Sevgili kardeşlerim, Sabahtan beri 29 kardeşim konuştu, bu 29 kardeşimin

konuşmasında yapılmış olan teklifler şunlardır: Bizler özgür işçiler olarak özgürlüğümüzü asla vermeyeceğiz ve çıkarılmakta olan yasa meclisten geri alınıncaya kadar şartları yarın sabahtan itibaren çekmeliyiz, direnmeye girmeliyiz teklif edildi. Bunun ismi genel grev midir? Direnme midir? Fiili grev midir? İşgal midir? Tasarılar geri alınıncaya kadar çalışmamak, onu ilgili olanlar düşünsünler, onlar için karar versinler. Arkadaşlarımızın dedikleri şu: Bu tasarılar Meclis’ten geri alınıncaya kadar çalışmayacağız. Biz, referandum, yani sendika seçme konusunda işçilerin oyuna başvurma sisteminin getirilmesini istiyoruz ve Türk-İş cuntası kurulmasını istemiyoruz. Kardeşler bu direnme hareketine başladığı takdirde, çünkü yazılı tekliflerde var, onların hepsini toparlayarak söylüyorum. Fabrikalarda oturarak vakit geçirmekte, gerek fabrikalarda gerekli kadar nöbetçi bıraktıktan sonra kendi muhitlerindeki yollarda, sokaklarda, halk arasında pankartlar ve dövizlerle yürüyüş yapmak. Buna kim karar verecek? Gene işçilerin kendileri karar verecekler. Bir yandan bir fabrika işçileri yürüyüşe başladıkları zaman önünden geçtikleri fabrikalardaki işçiler onlara katılacak.

“Kardeşler, Gene bu yürüyüş teklifleri içerisinde oluyor. Yürüyüşler ve mitingler düzenlemek. Bunu DİSK olarak organize edeceğiz, tahminen çarşamba günü sabahtan itibaren İstanbul’un muhtelif bölgelerinde yürüyüşler yapmak şartı ile Taksim Meydanı’nda veyahut bir başka

meydanda saat 17.00’ den sonra miting yapacağız.” (Kemal Türkler’in Merter toplantısı konuşması, 15-16 Haziran Birleşik Metal Dosyası)

Türkler konuşmasını, otobüslere bilet alınmadan binilmesi, olası bir saldırıya karşı güvenlik önlemlerinin alınması, ailelerin de eyleme dahil olması vb. gibi, DİSK’in temsilcisi olduğu militan sendikacılık anlayışını yansıtan bazı konular üzerinden sürdürmektedir.

Toplantıda konuşma yapan işçiler tarafından ortaya konulan direnme kararlılığına rağmen eylemlerin çok net biçimlendirilmemesi ve işyerlerinin inisiyatifine bırakılmasını, olayın hukuki sorumluluğuna karşı bir önlem olarak değerlendirilen direnler vardır. Ancak bu ikna edici bir gerekçe değildir. İşyeri merkezli bir işleyiş ve işçiler ile birlikte karar alma süreçleri o yılların DİSK’inin ayırdedici bir özelliğidir. Ama, eğer Kemal Türkler ve konu eylem olduğunda ondan çok daha sağda durduğu bilinen diğer sendika yöneticileri, işçiye bırakılan bu inisiyatifin buraya varabileceğini önden görebilselerdi, böyle davranmayacakları da yeterince açıktır. İşçiler Merter toplantısında kendilerine yüklenen sorumluluğun altından fazlasıyla ve yüz akıyla kalkmışlardır. İş durdurma ve fabrikalardan yürüyüş biçiminde başlayan eylem, tankların ve barikatların aşıldığı, bilinçli, hedefli, örgütlü ve organize olmayan ama işyeri temsilcilerinin tabandan inisiyatifini ilerleyen bir öfke patlamasına dönüşmüştür.

Kimilerine göre, bu eylemi planlayan DİSK yöneticileri ise, işçinin arkasında durmayı başarmak şöyle dursun, eylemlerin sorumluluğunu “dışardan aralarına karışmış, kılık değiştirmiş kötü maksatlı kişilerin” üzerine atarak, işin içinden sıyrılmaya çalışmışlardır.

15-16 Haziran, işçi sınıfının sermayenin sendikal örgütlenme hakkını ve özgürlüğünü hedefleyen saldırısına karşı verdiği sert bir yanıtıdır. İş durdurma ve yürüyüşler ile başlayan eylemlilik, mevcut pratik ve bilinçsel sınırları aşmış, büyük bir kalkışmaya dönüşmüştür. Böyle bir eylemin değil yönetim kademesi tarafından planlanması, hayal edilmesi dahi mümkün değildir. Tabandan gelişen işçi hareketinin yol açtığı rüzgarla yıllarca içerisinde buldukları Türk-İş’ten nihayet kopanlar, konu düzen ve kurumları olduğunda ise, durdukları zemine uygun davranmışlardır.

Eğer DİSK yönetiminin eylem içinde gene de etkisi aranacaksa, bunu eylemin başlangıcındaki değil bitişindeki rolünde aramak daha doğrudur. Elbette eylem sadece o meşhur radyo konuşmasının ürünü olarak sonlanmamıştır. Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, esas faktör eylemin devrimci bir önderlikten yoksun olmasıdır.

15-16 Haziran’ın kendiliğinden bir hareket olması, işçi sınıfının zayıflığının değil gücünün bir göstergesidir. 15-16 Haziran’da, devrimci bir önderlikten ve hareketin yükünü kaldırabilecek bir sendikal merkezden mahrum olduğu halde, işçi sınıfı böylesine görkemli bir eylemi gerçekleştirebilmiştir. İşçi sınıfının devrimci bir önderlik ve onun ürünü bir devrimci sendikal hareketle birlikte, çok daha fazlasını yapabileceğini ortaya koymuştur.

(Kızıl Bayrak, 13 Haziran 2020, Sayı: 4 / 7 Temmuz 2020, Sayı: 5)

ABD Başkan Yardımcısı'nın Orta Amerika turu

Amerika Başkanı Joe Biden, Orta Amerika'dan göçü kontrol altına almak/önlemek için yardımcısı Kamala Harris'i görevlendirdi. Biden, yaptığı açıklamada, Harris'in bölgedeki ülkelerle diplomatik çabalara öncülük etmesi ve insanların ABD'ye gelmesini engellemenin yollarını bulması gerektiğini söyledi. Harris'in Orta Amerika turu öncede de yardımcısına "zor bir iş" verdiğini, işin kolay olmadığını ama önemli olduğunu belirtmişti. Böylece Biden, çözümü zor olan göçmen krizini Harris'in omuzlarına yıkmış oldu. Amacı öncelikle göçü durdurmak olan ziyaretin ekonomik işbirliği konularını da kapsadığı belirtilmişti.

Biden başkanlığındaki yeni ABD yönetiminin, sefeli Donald Trump'la aynı yöntemleri seçmese de Orta Amerika'ya yönelik politikası aynıdır. Göçün önlenmesi, söz konusu politikanın öncelikli amacı olarak öne çıkmaktadır. ABD Başkan Yardımcısı olarak Guatemala ve Meksika'ya yaptığı ilk yurtdışı gezisinde Kamala Harris, bunun böyle olduğunu ayrıca netleştirdi. Pazartesi günü Guatemala'nın sağcı Cumhurbaşkanı Alejandro Giammattei, salı günü de Meksikalı mevkidaşı Andrés Manuel López Obrador ile görüştüğü konuların yansıyan kimi içeriği, izlenecek göçmen politikasının zalimliğini yansıttı. Harris, gezinin amacının, "göçün nedenleriyle mücadele etmek olduğu"nu tekrarladı.

ABD, göçün "temel nedenlerini ele almak" için Orta Amerika ile birlikte çalışacak. Bu çerçevede, sözüm ona yoksulluğu ve şiddeti azaltmak için kırsal kalkınmayı teşvik eden programlar uygulanacak. Bu planın, Harris'in Guatemala ve Meksika yetkilileriyle yaptığı görüşmelerde somutlandığı belirtiliyor.

ABD Kalkınma İşbirliği Ajansı (USAID), Guatemala'da genç yerli kadınlara "yardım etmek" ve onların "konumunu güçlendirmek" için 88 milyon dolar vadediyor. Harris'in söz ettiği bu para, Washington'un Guatemala güvenlik güçlerini desteklemek için verdiği miktarın yalnızca küçük bir kısmıdır. "Kadınlara yardım" amaçlı bu küçük miktarla fırsatların yaratılmasına yardımcı olmanın ve "refahı paylaşmanın" ABD'nin çıkarına olduğunu vurgulayan Harris, ayrıca Guatemala'ya yatırım yapma konusunda şirket sahipleriyle de konuşuyor.

Ancak "halka yardım etmek için" sözü edilen miktar, nüfusunun yarısı yoksul sayılan ve dünyada yetersiz beslenme oranı en yüksek altıncı ülkesi için okyanusta bir damladır. Çocukların yüzde 70'i kronik olarak yetersiz besleniyor ve bunun dünyadaki en yüksek oran olduğu belirtiliyor. Dolayısıyla birçok gözlemciye göre amaç, Orta Amerika halkına "yardımın yolda olduğuna dair bir umut duygusu" vermektir. Bunda başarılı olunması durumunda insanların ABD'ye gitmekten vazgeçeceği inancı taşınmaktadır.

Harris'in gezisinin çok konuşulan yanlarından biri, Guatemala'da kalmasıydı. Harris, Guatemala'da bir günlük kalışını burjuvazinin ve ordunun desteğiyle iktidara gelen aşırı sağcı Devlet Başkanı Alejandro Giammattei ile görüşmek için kullandı. Bu görüşme, yozlaşmış Başkan Alejandro Giammattei'yi meşrulaştırdığı eleştirilerine muhatap oldu. Guatemala Devlet Başkanı, kemer sıkma politikalarının ve zorbaca uygulamaların mimarı ve Kongre binasını ateşe veren öfkeli kitlesel protestoların-isyanın da hedefiydi. Harris, Giammattei ile yaptığı basın açıklamasında şunları söyledi: "Aramızda tarihi bir bağ var. Ve yeni bir çağın

doğuşuyla birlikte bu komşuluk ilişkisinin önemini anlamamız önemlidir." Harris'in sözünü ettiği "tarihi bağlar" 19. yüzyılın sonlarına kadar uzanıyor ve işçilerin, çiftçilerin ve yerli halkın acımasız sömürüne ve katliamlarına dayanıyor.

Harris, gezi turu süresince "potansiyel göçmenlere" karşı tavrını sertleştirdi. Guatemala'da "potansiyel göçmenlere" seslenerek onları kararlı bir tonla uyardı: "ABD sınırına tehlikeli bir yolculuk yapmayı düşünen insanlara açıkça söylüyorum: Gelmeyin, Gelmeyin!" Buna tepki duyan Demokrat Parti Kongre üyesi ve Harris'in parti arkadaşı New Yorklu politikacı Alexandria Ocasio-Cortez, Twitter'da şu paylaşımı yaptı: "Birincisi, herhangi bir ABD sınırında sığınma başvurusunda bulunmak yüzde 100 yasal bir giriş yöntemidir. ... İkincisi, ABD on yıllardır Latin Amerika'da rejim değişikliğine ve istikrarsızlaşmaya katkıda bulundu. Birinin evini ateşe vermekten ve sonra kaçış için onları suçlamaktan vazgeçin."

Kamala Harris'in Guatemala ve Meksika'ya yaptığı üç günlük ziyaret, Orta Amerika'dan gelen göçmen akışını zora dayalı tedbirlerle bastırmak için ilgili ülkelerdeki güvenlik güçleriyle kirli planlar

yapmak ve onları güçlendirmeye hizmet etme amacı taşımaktadır. Ülkelerinde yoksulluktan, polisten ve çete suçlarından kaçıp ABD'deki ailelerine ulaşmak isteyen binlerce-onbinlerce insanının önüne aşılmaz duvarlar örmektir. "Göçün nedenlerine karşı mücadele etmek" gibi büyük iddiaların aksine, kendisi de bir göçmen çocuğu olan Harris'e, gerçekten de sefil, kirli ve kanlı bir görev verilmiştir.

MASAL VE GERÇEK

İnsanları ülkelerini terk etmeye iten nedenlerle mücadele etmek ve bu nedenleri "ortadan kaldırmak" için muhataplarıyla birlikte çalışacağını söyleyen ABD, nüfusun durumunu iyileştirmek ve böylece ABD'ye göçmen akışını azaltmak istiyor. Bunun için sunduğunu iddia ettiği "yardım"ın çoğu, "girişimciler" için bir destek paketinden ve bölgeye yatırım yapan ABD şirketlerinin "bölgeye yatırım yapma" vaadinden oluşuyor. ABD şirketleri için sermaye akışı üzerindeki her türlü kısıtlamanın kaldırmasını hedefliyor. Yerli ve yabancı sermaye tarafından özel yatırıma elverişli bir siyasi ve ekonomik iklimin yaratılması için çalışılıyor.

Salı günü Harris, Meksika Devlet Başkanı Andrés Manuel Lopez Obrador ile yaptığı görüşmelerde de aynı konulara işaret etti ve Meksika'yı "güçlendirmek ve yabancı yatırımlar için daha çekici hale getirmek" istediğini belirtti. Onlara göre burada da sınırlar bankalara ve çok uluslu şirketlere açılmalı, ancak aklıktan, yoksulluktan ve şiddetten kaçan emekçi kitlelere karşı militarize edilmelidir. Nisan ayında Beyaz Saray'ın 10 bin askerin Meksika üzerinden, 7 bin askerin Guatemala üzerinden ve 1.500 güvenlik görevlisinin de kuzey sınırında Honduras üzerinden konuşlandırılacağını duyurması, sınırlardaki militarizisyona örnek adımlardır. Bu silahlı kuvvetler insansız hava araçları ve diğer gözetleme ekipmanlarıyla donatılmıştır ve ABD danışmanları tarafından eğitilip donatılarak desteklenmektedirler.

Bu yılın ilk birkaç ayında, güney sınırını geçerek Amerika Birleşik Devletleri'ne girmeye çalışan mültecilerin sayısı önemli ölçüde arttı. Yalnızca nisan ayında, ABD sınır ajansı CBP, 178 bin 622 kişinin sınırı geçmesini engelledi. Mart ayında da refakatçisi olmayan mülteci çocukların sayısı rekor sayıda kaydedildi. Sebepler arasında, Orta Amerika nüfusunun büyük bir bölümünün yoksulluğu, yaygın çete suçları ve bazen yıkıcı çevresel felaketler ve salgının etkileri sayılabilir. ABD sınırındaki yüzbinlerce göçmen acımasız yollarla geri gönderiliyor. Göçmenler için kamp koşulları da insanlık dışıdır. Binlerce kişi suya, yiyeceğe ve tıbbi bakıma ulaşma imkanı olmayan çadır kamplarda sefil bir yaşam sürdürüyor. Her gün şiddet ve çeteler tarafından kaçırılma tehdidine maruz kalıyorlar. Çocuklar da dahil olmak üzere göçmenler aşırı kalabalık barınaklarda yaşıyor, aşırı soğuğa maruz kalıyor ve yenmeyen yiyecekler veriliyor. Pandeminin de hızla yayıldığı bildiriliyor.

Kamala Harris'in "Amerika-Meksika sınırına tehlikeli yolculuk" hakkında sarf ettiği dokunaklı laflar riyakarlık örneğidir. Göçmenler için en büyük tehlike, bizzat ABD ve öteki emperyalistlerdir. Meksika, Orta ve Güney Amerika'dan ABD'ye ulaşmak için hayatlarını tehlikeye atan yüzbinlerce işçi ve emekçinin acı kaderi ABD emperyalizminin yarattığı barbar koşullardan kaçıyorlar. Bu barbar koşulları yaratanlar, bu aynı koşulları ortadan kaldıracabileceklerinden söz etme yüzüzlüğü gösterebiliyorlar. Emperyalist ve kapitalist hükümetlerin görevi, içte kapitalist düzenin ve dışta emperyalist sistemin çıkarlarını savunmak ve korumaktır. Emekçiler ve ezilen halklar payına iyilik olarak sundukları her şey buna hizmet ettiği ölçüde mümkündür.

Peru'da cumhurbaşkanlığı seçimi

Peru'da yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinin galibi solcu politikacı Pedro Castillo oldu. Oy pusulalarının yüzde 99,4'ü sayıldıktan sonra, salı akşamı Ulusal Seçim Süreçleri Ofisi (ONPE), Castillo'nun yüzde 50,2 ve sağcı Keiko Fujimori ise yüzde 49,7 oy aldığını açıkladı. Ancak, resmi seçim sonuçlarının kesinleşmesinin birkaç günü alabileceği belirtiliyor.

ONPE'nin açıklanan ilk sonuçlarında, Fujimori, oyların yüzde 52,46'sını alarak ilk sırada ilerlerken, özellikle kırsal kesimlerde açılan sandıkların sisteme dahil edilmesiyle Castillo, az farkla da olsa rakibinin önüne geçmeyi başardı.

Peru'da her çocuğun, okulda ülkelere üç bölüme ayrıldığını öğrendikleri söylenir. Sahil, dağlar ve Amazon. 6 Haziran'daki ikinci tur seçimleri, bu coğrafi bölünmenin aynı zamanda siyasi bir bölünme olduğunu açıkça ortaya koyduğu ileri sürülüyor. Daha önceki seçimlerin Peru'daki kutuplaşmayı bu denli yansıttığının görülmediği belirtiliyor.

Ayrıca şimdiye kadarki seçimlerde solcu, hatta "marksist" olduğu iddia edilen köy okulu öğretmeni ve sendikacı Pedro Castillo ve faşist bir diktatörün kızı Keiko Fujimori gibi tamamen zıt kutupta iki adayın nadiren karşı karşıya geldiği iddia ediliyor. Kimi seçmenler ikilemi anlatırken, "Bir aday komünist, diğeri yozlaşmış" demektedirler. Dolayısıyla "marksist" bir köy öğretmeni ve sendikacıya karşı faşist bir diktatörün kızı yarışmış oldu.

Keiko Fujimori, 1990-2000 yılları arasında Peru Devlet Başkanı olan ve 2009 yılında işlenen katliamlar, yaşanan failli meçhuller ve yolsuzluktan dolayı

25 yıl hapis cezasına çarptırılan babası Alberto Fujimori'nin neoliberal ve diktatörlük siyasetini temsil ediyor. Keiko Fujimori, son beş yılda Peru'nun dört kez cumhurbaşkanı adayı oldu. Seçkinlerin temsilcisi olarak kabul edilen Fujimori, Brezilyalı bir inşaat şirketinin yolsuzluk skandalına karıştı ve toplam 16 ay hapse kaldı. Hakkında kara para aklama ve suç örgütü ile ilişkiler iddiasıyla açılan davaları var.

Özellikle de orta ve üst sınıflar Keiko Fujimori'yi Peru'nun çöküşünü engelleyecek kişi olarak görüyor. Onu, Peru'nun başarılı bir neoliberal ekonomik sistem olarak gördükleri düzenini devam ettireceğinin ve Venezuela yolunu takip etmeyeceğinin garantisi kabul ediyor. Neredeyse ülkenin tüm büyük basılı medya ve televizyon ağları Fujimori'yi desteklemektedir. Zira solcu öğretmen Pedro Castillo, bir "sistem değişikliğinden" söz ediyor. Madencilik endüstrisinin kamulaştırılmasını, devlet bütçesinin yüzde onunun eğitim ve sağlık için kullanılacağını, yolsuzluğa karşı sıfır tolerans gibi vaatlerde bulunuyor. "Zengin bir ülkede artık fakir yok" şiarı seçim kampanyasının sloganı olarak öne çıkıyor.

Kırsal yoksul nüfusun büyük bir kısmı için Pedro Castillo yeni bir başlangıç umudunu temsil ediyor. Castillo'nun olası bir iktidar varsayımı karşısında Lima'nın zengin bölgelerinde korku ve histeri hüküm sürerken, kırsal güneyde "öğretmen" kalabalıkları tarafından coşkuyla karşılanıyor. "O bizden biri, bunu kendi işiyle yaptı, bizim gibi acı çekti" sözleri seçmenlerin ifadesidir.

51 yaşındaki Castillo, destekçilerine "Demokrasi ve mevcut anayasaya saygı-

lı bir hükümet olacağız. Mali ve ekonomik istikrara sahip bir hükümet olacağız" dedi. Seçmenine "Demokrasiye ve mevcut anayasaya saygılı bir hükümet olacağız" sözünü verdi.

Öte yandan Fujimori Castillo'nun önde olduğu sandık merkezlerinde "çok sayıda usulsüzlük" olduğunu iddia etti ve "Halkın iradesini yansıtan sonuçları tahrif etmek veya geciktirmek istiyorlar" dedi. Ancak iddiasına herhangi bir kanıt sunamadı. Ayrıca, yurtdışında yaşayan Peruluların oyları sayıldığında desteğinin artacağını da ileri sürdü.

Peru, korona krizinden büyük acı çeken ülkelerden biri. Ekonomi çökmüş durumda. Sağlık Bakanlığı son zamanlarda resmi korona ölümlerinin sayısında iki kat artış olduğunu söyledi. 33 milyon nüfuslu Güney Amerika ülkesi dünyadaki en yüksek ölüm oranına sahip. Ülkede pandemi nedeniyle 184 bin kişi hayatını, iki milyon kişi işini kaybetti. Nüfusun neredeyse üçte biri yoksulluk içinde yaşıyor. Ülke ayrıca uzun bir siyasi istikrarsızlık döneminden geçti. Son üç yılda devlet başkanı dört kez değişti ve son on cumhurbaşkanından yedisi ya yolsuzluktan hüküm giydi ya da soruşturma altındaydı.

Peru, çok boyutlu bir krizden mustarip. Yüksek fiyatlar, yoksulluk ve işsizlik, büyüyen eşitsizlik ve güvencesiz işlerde çalışmak, gençlerin ülkelerinde kendileri için bir gelecek görmemesine yol açıyor. Bunu siyasal yaşamdaki yozlaşma, artan yolsuzluk skandalları ve siyasette büyük güvensizlik izliyor. 28 Temmuz'da göreve gelecek kişi, derinden bölünmüş ve kutuplaşmış bir ülkeyi yönetmek zorunda kalacak.

İsrail'de yeni siyonist hükümet hazırlıkları

Son iki yılda dört seçim gerçekleştirilmesine rağmen İsrail'de hükümet kurulamıyor. Bu belirsizlik, 12 yıldan beri iktidar koltuğuna oturan Benyamin Netanyahu'nun işine geliyor. Zira hükümet kurmayı başarmadığı halde, iktidarını sürdürüyor. Burnuna kadar yolsuzluk, hırsızlık, rüşvet batağına saplanan siyonist şef, başbakanlık makamını işgal ettiği için, şimdiye kadar hapse girmekten de kurtuldu.

İrkçı-sağcı Likud partisinin şefi olan Netanyahu, "İsrail'in tek adamı" olmak için zemin hazırlıyordu. Siyonist rejimin Gazze'yi hedef alan son vahşi saldırı, "tek adam olma" hevesiyle de bağlantılıydı. "Ne kadar kan dökersem, prestijim o kadar artar" mottosuyla hareket eden Netanyahu, Gazze'nin 11 gün boyunca onlarca F16 savaş uçağıyla bombalanmasını emretti ve elleri onlarca çocuğun, yüzlerce sivilin kanına bulaştı.

"NETANYAHU BELASINDAN KURTULALIM DA..."

Sanılanın aksine Gazze saldırısı siyonist şefe beklediği yararı sağlamadı. Tersine hem çizilmiş olan prestijini daha da sarstı hem de karşıtlarını "Bu beladan kurtulalım, gerisine sonra bakarız" noktasına getirdi. Nitekim iki gün önce koalisyon için yapılan pazarlıklarda anlaşma sağlandığı bildirildi.

İsrail'in siyasi arenası, sosyal demokrat kabul edilen iki parti (ki bunlar da ırkçı-Siyonizmle maluller) dışta tutulursa tam bir dinci, sağcı, ırkçı, aşırı dinci, aşırı sağcı yani faşist partiler karışımından

oluşuyor. Dolayısıyla Netanyahu'nun hükümeti de onun yerini alması beklenen koalisyon hükümeti de siyasi arenadaki bu karşının içinden çıkıyor.

Yamina Partisi şefi Naftali Bennett ile Yair Lapid liderliğinde kurulacak koalisyon hükümetinde 8 parti yer alacak. Eğer kurulabilirse, 48 Filistinlilerin oluştuğu dört milletvekili olan Mansur Abbas liderliğindeki Birleşik Arap Listesi (Ra'am) de koalisyonda yer alacak. İslamcı çizgisi olan bu parti, gelen eleştiriler üzerine, koalisyona katılma karşılığında 48 Filistinlilerine bazı kazanımlar sağlayacağını iddia ediyor.

Aşırı sağcı/faşist, kökten dinci, ırkçı partilerin yanı sıra İşçi Partisi ve Meretz de koalisyonda yer alıyor. Bu son ikisi İsrail'in sosyal demokrat partileri kabul ediliyor. Ancak kritik konularda aşırı sağcılarla aynı tutumu alıyorlar.

Koalisyon hükümetinin bu kadar "renkli" olması, üzerinde anlaşılmış bir

program ya da ilkelerden kaynaklanmıyor. Tüm partiler "Netanyahu belasından kurtulma" noktasında anlaşılıyor. İşin diğer kısmı, uzun süren pazarlıklarla çözülmüş görünüyor.

Koalisyon 14 Haziran'da güvenoyu alır ve ayakta kalabilirse, 12 yıllık Netanyahu dönemi kapanacak. Ancak bir şekilde başarısızlığa uğrarsa, son iki yılda beşinci kez seçimlere gidilecek.

NETANYAHU KOALİSYONU SABOTE ETMEYE ÇALIŞIYOR

120 milletvekilinin bulunduğu İsrail parlamentosunda (Knesset) hükümetin kurulabilmesi için, güven oylamasında 61 kabul oyu alması gerekiyor. Koalisyonu oluşturan 8 partinin ise toplam milletvekili sayısı 62. Netanyahu ve çetesi, sağcı partilerde iki milletvekili ayartır ya da satın alabilirse, koalisyonu sabote etmeye muvaffak olacak.

Başbakanlık koltuğunu kaybettiğinde

hapse girme ihtimali olan Netanyahu, yaptığı ilk açıklamada, "Sağcı milletvekilleri bu tehlikeli solcu hükümete karşı çıkmalı" dedi. Kurulacak koalisyon hükümetinin İsrail'in geleceğini tehdit edeceğini iddia eden siyonist şef, şimdiden bir tür hezeyan haline girmiş görünüyor.

Babası gibi yolsuzluk ve skandallarla anılan Netanyahu'nun oğlu da sosyal medyadan bazı milletvekillerini hedef alan paylaşımlar yaptı. Bazı sağcı milletvekillerinin ev adreslerini yayınlayan ve evlerinin önünde protesto gösterileri yapılması için çağrıda bulun siyonist şefin oğlu, bir tür linç tehdidi ile sağcı milletvekillerinin en azından bazılarının güvenoyunda hayır demesini sağlamaya çalışıyor.

9 gün sonra yapılacak güven oylamasına kadar sürecin gerilimli geçmesi bekleniyor. Nitekim siyonist şef son günlerde herkese tehditler savurmaya başladı. İran'dan Hizbullah'a, Filistin direniş hareketinden Suriye'ye kadar herkese parmak sallıyor. Hezeyan bir halde vurur kırarız, yakar yıkarız vaazları veriyor.

Bu uçuk tehditler Netanyahu'yu kurtaracak gibi görünmüyor. Zira Hizbullah, hele de İran bir yana, Gazze'deki direniş bile baş edemedi. Yani ABD emperyalizminin onayı ve desteği olmadan yapılan "İran'ı vururuz" vaazları boş hamasetten başka bir anlam taşıyor ve İsraililer de bunu biliyor.

Görünen o ki, Netanyahu ve çetesi provokasyonları son ana kadar sürdürecektir. Eğer bu provokasyonlar boşa düşürülebilirse, anlaşan 8 parti koalisyon hükümetini kurabilecek.

İrkçı-siyonist saldırganlık hız kesmiyor

İrkçı-siyonist İsrail rejiminin Filistin halkını hedef alan devlet terörü ve bölgedeki saldırganlıkları hız kesmiyor. Filistin halkının işgale ve ırkçı-siyonist rejime karşı direnişi eylemlerle devam ederken, İsrail terör estiriyor, katliamlarını sürdürüyor.

Filistin halkının eylemleri Batı Şeria bölgesinde, Nablus'un Beyta ile Beyt Decin, Kalkiliya kentine bağlı Kefr Kaddum ve Ramallah'ın Silvad beldelerinde devam etti. İsrail kolluk güçleri eylemlere plastik ve gerçek mermilerle saldırdı.

Filistin Sağlık Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada, Nablus'a bağlı Beyta beldesinde İsrail askerlerinin gerçek

mermiyle açtığı ateşte 15 yaşındaki Filistinli Muhammed Said Hamayil'in hayatını kaybettiği ifade edildi. Ayrıca gerçek mermilerle yaralanan 6 Filistinlinin Nablus'taki Rafediya Devlet Hastanesi'ne nakledildiği belirtildi.

Filistin Kızılayı'ndan yapılan yazılı açıklamada ise Rafediya Devlet Hastanesi'ne kaldırılan 6 kişi de dahil Beyta beldesinde 9 Filistinlinin yaralandığı belirtildi.

Geçtiğimiz günlerde Batı Şeria'nın

kuzeyindeki Cenin kentinde Filistinlilere yönelik gerçekleşen saldırıda üç kişi yaşamını yitirdi.

Wafa haber ajansının aktardığına göre, İsrail polisinin Batı Şeria ile Doğu Kudüs'ün bazı bölgelerinde gerçekleştirdiği baskınlarda Doğu Kudüs'te 7, Batı Şeria'da 10 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında Beytullahim'e bağlı El-Hıdır beldesinden 2 yaralı Filistinli gencin de bulunduğu aktarıldı.

Şeyh Cerrah mahallesinde yaşayan

Filistinlilerin evlerinden zorla çıkarılmasına karşı protestoların bilindik siması haline gelen ikiz kardeşler Muna ve Muhammed el Kurd de İsrail İsrail polisi tarafından gözaltına alındı. Ailenin Şeyh Cerrah'taki evine düzenlenen baskında 23 yaşındaki Muna el Kurd kelepçelenecek götürüldü.

Öte yandan Suriye'yi hedef alan saldırılarını da sürdüren siyonist rejim, SANA haber ajansının bildirdiğine göre, Şam'a füze saldırısı gerçekleştirdi. Ayrıca, El-İhbariye Es Suriye televizyon kanalında verilen haberde İsrail'in, Lübnan hava sahası üzerinden Humus'a da saldırdığı belirtildi.

Renault'da bir grev de Flins'te!

Renault Flins fabrikası işçileri 3 Haziran'da bir günlük greve çıktı. Renault kapitalistlerinin fabrikada üretimi durduracağı ve bakım/onarım odaklı bir yapılanmaya gideceği planlarını duyurması üzerine işçiler greve çıktı.

Renault'da çalışan bir işçiden aldığımız bilgiye göre, işçiler şirketin belirsizlik yaratan tutumlarına karşı güvenceli çalışma hakkı için eyleme geçti. Bu talep sendikaların 22 Haziran'da bir günlük uyarı grevi örgütleyeceği açıklanırken, fabrika içinde büyüyen tepki 22 Haziran'ı beklemeden dışa vurdu. Gündüz vardiyasında kaporta, pres ve boya bölümünden bir grup işçinin başlattığı greve başka işçiler de katıldı.

"Geleceğimiz belli değil ve işten çıkarıldıktan sonra bize ödeme yapacaklar mı belli değil" diye tepki gösteren Renault işçileri daha fazla beklemeden eyleme geçmek için grev kararı aldı.

Gündüz başlayan greve öğleden sonraki vardiyada da devam edildi. Bu vardiyada da çok sayıda işçi tepkisini greve katılarak gösterdi. Gece vardiyasında da greve katılım devam etti. Fakat grev tüm fabrikadaki işçilerin çoğunluğunu kazanamadı. Bazı bölümlerde, hazırlıksız greve katılıp katılmamak üzerine fikir ayrılıkları oldu. İşçiler yönetimden grevi değerlendirmek için bir mola talep ettiklerinde, mevcut molalarında toplantı yapmaları, ek bir mola verilmeyeceği söylendi. Bu tutum karşısında işçiler oylamasız greve katılım kararı alacaklarını

vurgulayınca, yönetim geri adım atarak işçilere grev üzerine kendi aralarında toplantı yapması için izin verdi.

İşçiler toplantılarında kendi aralarında yönetime baskı yapabilmek için uzun soluklu bir grev olması gerektiğini tartıştılar. Grevi örgütleme komiteleri kuran işçiler, hedefli ve planlı bir mücadele programı çıkardılar. Her vardiyanın kendi grev örgütleme komitesi oluşturuldu.

Komiteler ilk olarak bir bildiri yayınlayarak grevi örgütlemeye başladılar.

İlk talepleri fabrikadaki işçi sayısı ve alınan maaşın düşürülmemesi, ikinci talep de işten çıkarılan işçiler için yönetimin planının açıklanması olarak belirlendi.

1500 işçinin çalıştığı Flins fabrikasında greve yaklaşık %25 katılım olduğu öğrenildi. Yüzlerce işçi tarafından ger-

CONTINUONS LES MOBILISATIONS

Suite à la volonté de la direction d'arrêter la production de voitures et ses annonces d'activités diverses sur le site, il y a des inquiétudes car en terme d'emploi, cela ne fait pas le compte.

Des travailleurs se sont donc mis en grève cette semaine et ont voté les deux revendications suivantes :

- Nous demandons des garanties de maintien de tous les emplois et des salaires sur le site.
- Si départ il doit y avoir, quelles sont les conditions ?

Voilà pourquoi nous étions en grève ces derniers jours. Les grévistes ont décidé de s'organiser. Pour cela, ils ont élu un comité d'organisation de la grève.

Nous, ce comité allons faire des propositions pour mener des actions afin d'obtenir de la direction des réponses.

Un appel à des mobilisations sera lancé prochainement

La direction dit aux camarades du Montage et de la Peinture qu'il y aura des postes pour eux en Tôlerie, aux Presses et au CDPA mais les effectifs sont déjà complets dans ces secteurs. Elle "oublie" de préciser son intention de supprimer une partie de l'équipe de nuit de Tôlerie dès juillet et pour les presses de nuit aussi c'est l'inquiétude. Toujours selon la direction :

- Le bâtiment D du Montage serait attribué à une société résultant d'une association de Renault et d'une société américaine pour faire des piles à hydrogène. Cela donnerait de l'activité pour... 6 à 8 travailleurs dans un premier temps, précise la direction! Mais nous sommes actuellement plus de deux cents par équipe dans ce seul bâtiment D.
- Douai va se transformer en filiale du groupe Renault. Que comptent-ils faire de nous, à Flins ?
- Selon plusieurs médias : Flins deviendrait une "zone industrielle".

Le risque pour l'avenir, c'est que la direction se débarrasse de nous. Nous sommes tous touchés :

- Intérimaires
- Ouvriers
- CU
- Techniciens
- Ingénieur
- Sous-traitants
- Etc...

Il n'est pas trop tard. On ne lâche rien !

Le 4 Juin

Le comité d'organisation de la grève

Geçtiğimiz günlerde, Renault sermayesinin işten çıkarma saldırılarına karşı işçilerdeki büyüyen öfke greve dönüşmüştü.

İşten çıkarmalara karşı etkili ve kazançlı bir süreci örmek için, uzun ömürlü bir grevi tartışan işçiler, bu isteklerini fabrikadaki sendikalara iletiler. Grevi örgütleyebilecek gücü olan sendikalar teklife sıcak bakmazken, olumlu yanıt veren sendikalarsa grevi düzenleyecek kapasitede değiller.

Bunun üzerine sendikalardan bağımsız hareket etmeyi hedefleyen işçiler, her vardiyada irili ufaklı "grevi örgütleme komiteleri" oluşturdular. Süreci anlatmak, fabrikadaki tüm işçilere seslenmek ve grev hazırlıklarına ağırlık vermek için "grevi örgütleme komitesi" adına 4

Grev komitesinden bildiri

Haziran'da bir bildiri çıkarıldı.

"Seferberliğe devam edelim" başlıklı bildiride, yönetimin tesisteki araç üretiminden farklı faaliyetlere yönelme isteğinin, istihdam açısından endişe yarattığı aktarılıyor.

Bu hafta bazı işçilerin greve gidip iki talebi oyladıklarını ve neden greve girdikleri yazıyor. Taleplerin birincisinin, "tesisteki tüm istihdamın ve ücretlerin muhafaza edilmesinin garantisi" olarak ortaya konduğu bildiride, ikincisiyse "eğer işten çıkarmalar olursa, bunun koşullarının açıklanması" şeklinde yer alıyor.

Devamında, "Komite olarak, yönetimin sorulara cevap alabilmek için, eylemleri gerçekleştirebilmek için önerilerde bulunacağız" diyerek, yakın zamanda eylemlere çağrı yapılacağı belirtiliyor.

Yönetimin montaj ve boya bölümündeki işçilerin, metal levha, pres ve CDPA bölümünde istihdam edileceğini duyurduğu ifade edilen bildiride, Renault kapitalistlerinin, temmuz ayından itibaren metal levha bölümünün gece vardiyasının kaldırılacağını ve pres bölümü için aynı kaygıların yaşandığını bildirmeyi "unuttuğu" açıklandı.

Yönetimin iddiasına göre, montaj bölümünün olduğu D binasında Renault grubuna ait bir şirketin, bir Amerikan şirketiyle beraber hidrojenli yakıt pili üreteceği ifade edilirken, bunun sadece 6 veya 8 kişilik bir istihdam yaratacağı fakat vardiya başına bir tek D binasında 200 işçi olduğuna dikkat çekildi.

Douai şehrindeki fabrikanın Renault grubunun yan kuruluşu olacağı söylendiğine değinilirken Flins fabrikasının ne olacağı soruldu.

Bildirinin sonunda, işçilerin geleceğinin tehdit altında olduğuna işaret edilerek işten çıkarmalardan herkesin etkileneceği belirtildi ve "Daha henüz vakit geç değil. Mücadeleyi elden bırakmıyoruz!" vurgusu yapıldı.

KIZIL BAYRAK / FRANSA

Burkina Faso'da cihatçı katliam

Afrika kıtasının batı bölümünde yer alan, denize kıyısı bulunmayan Batı Afrika ülkesi Burkina Faso'da bir köye yapılan saldırıda en az yüz kişi öldürüldü.

Mali, Nijer, Benin, Togo, Gana ve Fildişi Sahili'ne komşu olan ülke 1960'a kadar Fransa'nın sömürgesi idi ve 1960 yılında bağımsızlığına kavuşarak Yukarı Volta adını aldı. 1960 yılında bağımsızlığını elde etmesine rağmen eski sömürgeci Fransa'nın nüfuzu 1983 yılına kadar devam etti.

1983'de, emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerin nüfuz hakimiyetine karşı Afrika'nın Che'si olarak bilinen Thomas Sankara önderliğinde bir "devrim"le ülkeye yeni bir rota çizildi ve ülkenin ismi Burkina Faso olarak değiştirildi. Burkina Faso'nun başına geçerek Devlet Başkanı olan Sankara Küba'yı kendilerine model olarak seçti.

Ülkenin ekonomik ve kültürel kalkınması için yürütülen çabalar, rüşvet, yolsuzluk, yokluk ve yoksulluğa karşı verdiği mücadele Sankara'ya uluslararası prestij kazandırdı.

"Sosyalist bir devrimci" olduğunu söyleyen Sankara'nın kullandığı "Ya anavatan ya ölüm", "Biz kazanacağız" gibi sloganlar, ülke sınırlarını aşarak, uluslararası üne kavuştu. Sankara "Planlı sosyalist bir ekonomik kalkınma programı" uygulayarak ülkeyi yoksulluktan kurtarmaya çalıştı.

Çok sayıda kadının da hükümet ve parlamentoda yer aldığı Sankara döneminde, kadın hakları konusunda çok önemli ileri adımlar atıldı.

Sankara önderliğindeki yönetim kadının sünneti gibi orta çağ artığı töreleri

yasakladı.

Çok eşliliğe karşı çıktı ve doğum kontrolünün yaygınlaştırılmasına ön ayak oldu. O yıllarda Afrika kıtası için büyük tehdede dönüşen AIDS'e karşı kampanyaların başını çekti.

Çevre bilincine de sahip olan Sankara, sadece kendi ülkesinde değil, komşu ülkelerde ve kıtada çölleşmeye ve ormanların tahribine karşı kampanyalar yürüttü ve yürütülmesine yardımcı oldu.

Sankara, hükümet üyelerinin kullandığı lüks binek araçlarını satarak, bakanlara makam aracı olarak Renault 5 marka otomobiller tahsis edildi. Kabile şeflerinin emrinde angarya adam çalıştırmalara, haraç toplama gibi ayrıcalıklara son verildi.

Bundan rahatsız olan emperyalistler ve işbirlikçileri Sankara'ya karşı 5 Ekim 1987'de bir darbe düzenlediler. Çıkan çatışmada Sankara öldürüldü. Ardından ülkede emperyalist egemenlikle birlikte rüşvet ve yolsuzluk adım adım hakim hale geldi, yokluk ve yoksulluk yaygınlaştı.

Bağımsızlıktan sonra ve özellikle de Sankara döneminde dinin toplumsal yaşamda ayırt edici ya da belirleyici rolü neredeyse sıfıra indirilmiş olmasına rağmen, Sankara'dan sonra dini ayrılıklar kışkırtılarak, din ve dini gericilik körüklendi. Yüzde altmış Müslüman olan ülkede Hıristiyan nüfus yüzde 23 civarında. Geri kalanlar başka inançlara sahipler.

Burkina Faso'da son dönemlerde

komşu ülkeler, özellikle de Nijer ve Mali üzerinden Müslüman cihatçı terörist çeteler şeriatı ve kanunlarını hakim kılmak için köylere saldırarak katliamlar yapıyorlar.

Burkina Faso'nun Sahel eyaletini, komşu ülke Mali üzerinden terörize eden İslamcı cihatçı gruplar 2015'ten bu yana en az 1.300 kişiyi katletti. Milyonlarca insan yerinden yurdundan edilerek mültecileştirildi.

İçinde kadın, yaşlı ve çocukların da olduğu yüzden fazla kişinin hayatına mal olan son iki katliam da bu kıyımın bir devamıdır. Her ne kadar bu iki saldırının "arka planında kimler var bilinmiyor" dense de görünen köye kılavuz gerekmiyor.

Yunanistan'da binlerce kişi çalışma yasalarında yapılacak değişikliklere karşı greve gitti. Başbakan Miçotakis'in sağcı Yeni Demokrasi (ND) hükümetinin iş yasasında değişiklik içeren yasa tasarısı nedeniyle işçi konfederasyonları 24 saatlik genel greve çıktı. Başkent Atina ve 71 kentte kitlesel eylemler gerçekleştirildi.

Atina'da düzenlenen yürüyüşte parlamento önüne giden binlerce işçi sloganlarla yasa tasarısını protesto etti.

Hükümet yeni yasa tasarısında 8 saatlik olan çalışma saatlerini 10 saate çıkarmayı hedefliyor. Bunun yanı sıra iş-

Yunanistan'da 71 kentte genel grev

çilerin birçok başka hakkı da tırpanlanacak. Sözelimi yeni yasa uyarınca "dijital çalışma kartı" getirilecek ve işverenler, emekçilerin çalışmalarını an be an takip ederek "saat tutabilecek".

Ayrıca tasarı uyarınca, sendika üyeleri protesto ve grev eylemleri dolayısıyla cezai işlemlerle karşı karşıya kalabilecek. Devletin kimi grevleri "yasa dışı" kabul ederek hedef almaya çalıştığı maddelere emekçiler tepki gösteriyor.

Yunanistan'da binlerce kişi çalışma yasalarında yapılacak değişikliklere karşı greve gitti. Başbakan Miçotakis'in sağcı Yeni Demokrasi (ND) hükümetinin iş yasasında değişiklik içeren yasa tasarısı nedeniyle işçi konfederasyonları 24 saatlik genel greve çıktı. Başkent Atina ve 71 kentte kitlesel eylemler gerçekleştirildi.

Atina'da düzenlenen yürüyüşte parlamento önüne giden binlerce işçi slo-

ganlarla yasa tasarısını protesto etti.

Hükümet yeni yasa tasarısında 8 saatlik olan çalışma saatlerini 10 saate çıkarmayı hedefliyor. Bunun yanı sıra işçilerin birçok başka hakkı da tırpanlanacak. Sözelimi yeni yasa uyarınca "dijital çalışma kartı" getirilecek ve işverenler, emekçilerin çalışmalarını an be an takip ederek "saat tutabilecek".

Ayrıca tasarı uyarınca, sendika üyeleri protesto ve grev eylemleri dolayısıyla cezai işlemlerle karşı karşıya kalabilecek. Devletin kimi grevleri "yasa dışı" kabul ederek hedef almaya çalıştığı maddelere emekçiler tepki gösteriyor.

Kapatıldığı halde zehir saçan termik santraller

İklim Değişikliği Politika ve Araştırma Derneği (İDPAD) iklim değişikliği sorununa dair ulusal ve uluslararası alanda çalışmalar yapan bir kuruluş. Dernek, geçtiğimiz günlerde, Türkiye’de özelleştirilmiş toplam 13 kömürlü termik santralin çevre mevzuatı ile ilgili durumunu ortaya koymak amacıyla hazırladığı bir raporu paylaştı. Böylece, zehir saçıkları gerekçesi ile 2019 sonu-2020 başlarında kapatılmalarına rağmen bu santrallerin çalışmaya devam ettikleri açığa çıktı. Üstelik bu santraller, baca gazı ve vahşi atık depolama sorunları çözülmediği halde, sahte belge düzenlenerek, çalıştırılıyorlar.

KÖMÜRLÜ TERMİK SANTRALLER

Türkiye’de kömür yakarak elektrik üreten 28 santral bulunuyor. 40’ı da planlama aşamasında. Termik santraller kömür yakıtıkları için kükürtdioksit, karbon, sülfür gibi pek çok zehirli gazı doğaya salıyorlar. Bu gazlar en başta tarım topraklarına ve ürünlerine zarar veriyor. Ağır metaller gıda ürünlerine yerleşerek tüm canlıları olumsuz yönde etkiliyor. Santral çevresindeki ekolojik dengeyi tamamen değiştirerek, canlı çeşitliliğinin azalmasına sebep oluyor. İnsanlarda da akciğer kanserine yol açıyor.

Dünyadaki yıllık karbondioksit salınımının yaklaşık %30’undan sorumlu olan kömürlü termik santraller, iklim değişikliğinin de en büyük nedenlerinden biridir.

Termik santraller aynı zamanda çok yüksek miktarlarda su (saatte ortalama 80 ton kadar) tüketiyorlar. Greenpeace’nin yaptığı araştırmaya göre bu santraller dünya çapında 1,2 milyar insanın içme suyunu tüketiyor.

Kömürlü termik santrallerin elektrik üretim maliyetleri kısa vadede düşük. Fakat uzun vadede dolaylı harcamalar arttığı için üretim verimsiz hale geliyor. Buna rağmen bu santraller türlü hukuksuzluklarla çalıştırılmaya devam ediyor.

ÖZELLEŞTİRMELERLE ZEHİR SAÇMAYA DEVAM

Rant ve talana doymayan AKP-MHP iktidarı, bir süre devlet tarafından işletilen santralleri yandaş firmalara devrederek, bunların kurlsız çalıştırılmasının önünü açtı. Bunun bir örneği olan Afşin-Elbistan A Termik Santrali inşa edilir-

ken 30 yıl ömür biçilmesine rağmen devlet tarafından 33 yıl işletildi. Ardından da 20 yıllığına Çelikler firmasına devredildi. Bölgeyi yaşanmaz hale getiren santral devredildikten sonra da çalışmaya devam ediyor.

Çevre mevzuatına uygun biçimde çalıştırılması gereken kömürlü termik santraller, 2013 yılında Elektrik Piyasası Kanunu’nda yapılan değişiklikle, 2021 yılına kadar çevre mevzuatından muaf tutuldular. Dolayısıyla bacalarındaki filtreyi değiştirmeyen, depo alanlarında düzenleme yapmayan, atıklarını doğaya bırakan santrallere denetim bile yapılmadı. Demek oluyor ki yandaş firmalara satılan santrallere kirletme hakkı tanınmış oldu.

İDPAD’ın hazırladığı “Özelleştirilmiş Termik Santraller ve Çevre Mevzuatına Uyum Süreçleri” başlıklı raporda dikkat çeken bazı noktalar şunlar:

- Çelikler Afşin Elbistan A, Çelikler Seyitömer, Çelikler Tunçbilek, Soma, Kangal ve Çatalağzı termik santrallerinin 1 Ocak 2020’de çevre mevzuatına uygun olmadıkları gerekçesi ile faaliyeti durdurulmuştur. Ancak bu tesislerin her birine, bugüne kadar çevre mevzuatına uyum sağlamış olmamalarına rağmen, çevre izin sürecinin ilk adımı olan, somut çevresel yatırımların yapılmasını zorunlu

kılmayan ve sınırlı bir süre için verilen Geçici Faaliyet Belgesi (GBF) verilmiş ve çalışmalarına bu şekilde devam etmişlerdir.

- EÜAŞ 18 Mart Çan termik santralının çevre izninin süresi 18 Mart 2021’de bitmiştir. Tesis çevre izni olmadan çalışmaktadır. **Çevre mevzuatı kapsamında** herhangi bir ceza uygulanmamıştır.

- GFB ile faaliyetine devam eden Afşin Elbistan B, Çayırhan ve Orhaneli Termik Santrallerinin baca gazı emisyon sınırlarına uygun çalışmadığı, havayı kirlettikleri, toksik atık depoladıkları ve vahşi atık sahalarını rehabilite etmedikleri için Çevre İzni almaya uygun görülmemeleri nedeniyle GFB’leri iptal edilmiştir. 1 yıl çevre mevzuatına aykırı çalışan bu tesislere en az 1 yıl daha çevre mevzuatına aykırı çalışma hakkı tanınmıştır.

- GFB ile faaliyetine devam etmesine 1 yıl daha izin verilen Afşin Elbistan A ve Kangal Termik santralleri GFB’lerini yenileyerek ek süre kazanmışlardır. Bu tesislerin de mevzuatın belirlediği baca gazı emisyon sınırlarına uygun çalışmadıkları, havayı kirlettikleri, toksik atık depoladıkları ve vahşi atık sahalarını rehabilite etmedikleri tespit edilmiştir.

- Çayırhan Termik Santrali üniteleri 2000 ve 2001 yıllarında işletme hakkı

devri yoluyla özelleştirilmiştir. Çatalağzı ÇATES, Kangal, Kemerköy, Orhaneli, Seyitömer, Soma B, Yatağan, Yeniköy ve Tunçbilek Termik Santrali 2013-2015 yılları arasında varlık satışı yoluyla özelleştirilen termik santrallerdir. Afşin Elbistan A Termik Santrali ise 2018 yılı sonunda yine işletme hakkı devri yöntemiyle özelleştirilmiştir. Özelleştirmelerle birlikte el değiştiren bu tesislerde, devlet elindeyken yapılmayan çevresel yatırımların yapılması gerekmektedir.

Dünyanın en kirli, topluma ve doğaya en çok zararı veren enerji üretiminin başında gelen kömürlü termik santraller Türkiye’de elektrik üretiminin %40’ını sağlıyor.

Sermayedarlar ve devletin kurumları toplum ve çevre sağlığını hiçe sayarak daha fazla kâr elde etmek için hukuku da kendine uydurmaktadırlar. Özelleştirmeler, Geçici Faaliyet Belgeleri ile santrallerin kontrolsüz ve hukuksuz biçimde çalıştırılmasına devam edilmektedir. Sermaye için enerjinin daha ucuza mal edilmesi hedefiyle canlı yaşamı zehirlenmektedir. Çevreye uyumlu üretimi başarmanın yollarından biri geri kalmış teknolojiden vazgeçilerek temiz, yenilenebilir enerji üretimine geçmektir.

12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü...

Çocukların özgürce büyüdüğüleri bir dünya için mücadeleye!

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) "ülkelerdeki çalışma yasalarında ve bu alana ilişkin uygulamalarda standartları geliştirmek" amacıyla 1919 yılında kurulan bir örgüttür. Çoğu kapitalist, ILO standartlarına uygun çalışma ortamına sahip olmakla övünür. ILO ile işbirliği sermayedarlara "kurumsal firma" imajı yaratmakta da yardımcı olur.

Kapitalizmin acımasız çarklarının kutsuz bir şekilde dönmesini amaçlayan söz konusu örgüt, 2002 yılında 12 Haziran gününü "Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü" olarak ilan etti. Sermaye devletleri, her senenin 12 Haziran'ında, sanki çocukları çalışmak zorunda bırakan koşulları onlar var etmiş gibi, çocuk işçiliği kınayan birçok açıklamalar yaparlar. Çocuklara her türlü şiddeti reva gören düzenin temsilcileri, çocuk işçiliğe dair yaptıkları açıklamalar ile sadece ikiyüzlülüklerini ve arsızlıklarını gözler önüne sermektedirler.

Bu yıl 12 Haziran'ın ön günlerinde, Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü Kemal Varın Numanoğlu, milletvekillerine yaptığı sunumda, okulda olması gerekirken bir işte çalışan "çocuk" sayısının 720 bine ulaştığını söyledi. MEB sunumunda, bu sonucun iktidar temsilcilerinin gözlerini kulaklarını tıkadıkları ekonomik krizin topluma yansımalarından kaynaklandığı adeta itiraf edildi. Çocukları okul yerine işe iten en büyük sebebin yoksulluk olduğu dile getirildi.

Sunumda dikkat çeken hususlardan biri de çocuk işçiliği konusunda devlet tarafından açıklanan verilerin 2019 yılındaki verilerle neredeyse aynı kalmasıdır. Devletin açıkladığı rakamlar ile gerçekler arasında zaten uçurum düzeyinde farklar olduğu bilinmektedir. Örneğin, 2019 yılının TÜİK verilerine göre Türkiye'de çocuk işçi sayısı tıpkı bu yıl olduğu gibi 720 bin olarak görünüyor. Ancak DİSK'in aynı yıla ait verilerine göre bu sayı 2 milyona yakındır ve bu çocukların yüzde 78'inin kayıt dışı çalıştırıldığı vurgulanıyor. Ekonomik krizin gittikçe derinleştiği son yıllarda çocukların bu tablodan etkilenmemeleri, dolayısıyla 2019'daki rakamların artmaması imkansızdır.

Öte yandan Uluslararası Çalışma Örgütü ve UNICEF'in dünya geneline dair

yayınladığı yeni rapora göre, çocuk işçi sayısı 8,4 milyon artarak 160 milyona yükselmiştir. Koronavirüs ile birlikte ağırlaşan ekonomik kriz ve okulların kapalı olması gibi etkenler de çocukların okullarından koparak çalışmak zorunda kalmalarına neden oluyor. Yayınlanan raporda, 2022 yılına kadar dünya genelinde en az 9 milyon çocuğun daha sömürü çarklarına sürükleneceği ifade ediliyor. Dünya genelinde ve Türkiye'de çocukların en yoğun çalıştığı alanların başını ise tarım çekiyor.

Türk sermaye devleti çocuk işçilikle mücadele adı altında birtakım söylemlerde bulunsa dahi bunların "sorunun boyutunu küçük gösterme refleksi"nin ürünü olduğu açıktır. Türkiye, kayıt dışı çocuk işçilikte başı çeken ülkeler arasında gelmektedir. Ülkenin Milli Eğitim Bakanı dahi sosyal medya hesabında "Geçtiğimiz pazar günü mevsimlik tarım işçilerinin çocukları ile tarladaydım. Yaz tatili kitaplarını bir salkım domatesle takas ettik. :)" gibi paylaşımlar yaparak, çocuk işçiliği meşrulaştırmaktadır. Yine MEB "Hafta sonu tatilinde ailelerinin yanında tarlada vakit geçiren öğrenciler için EBA Mobil Destek Aracı hizmet veriyor" diyerek, çocuklar tarlalarda sömürülüyor gibi bir algı yaratıyor. Çocukların tarlalarda çalıştırılmasına bu tür uygulamalar ile adeta destekçi olunuyor.

MEB eliyle gerçekleştirilen uygulamalardan biri de henüz okul sıralarının başında olan çocukların eğitim adı altında sömürü koşullarına maruz bırakılmaları-

dır. Çocuklar meslek liseleri başta olmak üzere devletin resmi kurumlarında resmen çocuk işçi olarak sömürülmektedirler. Bunun diğer bir halkasını da stajyer öğrencilerin normal bir işçi ile aynı koşullar altında, genellikle alan dışı çalıştırılması oluşturmaktadır. Bu düzen bireyin gelişimini değil, sermayenin gelişimini öncelikli gördüğü için eğitim kurumlarını dahi döner sermayeleri ile övünülen üretim merkezleri haline getirmektedir. Çocuk işçiliğinin bir diğer boyutunda ise, alt-üst ilişkisine dayalı usta-çırak kategorisi yer almaktadır. "Çıraklık" çocuk işçiliğinin yasal hali demektir.

Çocuklar yalnızca çalışmaya zorlanmakla kalmıyorlar. İnsanlık dışı çalışma koşullarında yaşamları da ellerinden kayıp gidiyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin yayınladığı güncel verilere göre, elbette sadece kayıtlara geçtiği kadarıyla 2013-2021 yılları arasında 513 çocuk, patronlar tarafından alınmayan önlemler, devlet tarafından denetlenmeyen ihmaller sonucu iş cinayetlerine kurban gitmiştir.

Kapitalizm, çocuklara yalnızca açlığı, yoksulluğu, ölümü ve geleceksizliği reva görüyor. Çocukların her türlü şiddete maruz kalmasının önünü açıyor. Bu insanlık dışı barbarlık düzeninde, sermaye devletlerinden çocuk işçiliğinin önüne geçmesini beklemek abesle iştigal olur. Çocuk işçilik sorununun kesin çözümü, insanın insan tarafından sömürülmediği eşit bir toplumda, yani ancak sosyalizmde gerçekleşebilir.

Nitekim bundan 104 yıl önce ger-

çekleşen Ekim Devrimi'nin, günümüzün sözde gelişmişliği karşısında hala daha insanlık tarihinin en ileri birikimlerini temsil etmenin onurunu taşıması nedeniyle değildir. Bugün kapitalizmin gelişimi aslında bir avuç asalağın, yani kapitalist sınıfın gelişimidir. Oysa Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde, her olanak yalnızca toplum çıkarına, eşit bir şekilde kullanılmak için vardı. Sovyetlerde çocuklar, daha fazla kâr elde etmek için sömürülecek işgücü değil, yetenek ve kapasiteleriyle gelişip serpilecek olan, toplum yararına işler yapacak yeni bireyler demektir. Ekim Devrimi'nin hemen ardından çocukların kurtuluşu ve gelişimi için büyük bir seferberlik ilan edilmişti. Alınan ilk kararlar arasında belli başlı maddeler bile birçok şeyi gözler önüne sermektedir. Örneğin eğitim her kademedeyi ücretsiz ve mecburi hale getirildi. Tüm öğrencilerin yiyecek, giyecek, ayakkabı ve ders araç gereçleri devlet tarafından karşılandı. İsteyen herkese eşit, bilimsel yüksek öğrenim hakkı ve maddi destek sunuldu vs.

Kapitalizm çocukların kanlarından dahi beslenerek büyümeyi hedefleyen aşağılık bir sistemdir. Bir avuç asalağın çıkarı uğruna milyonlar insanlık dışı koşullarda adeta birer köle gibi çalıştırılmaktadır. Bu sistem, erişkinliğine ulaşmış insanlar için dahi yeterince insanlık dışı koşullar dayatıyorken, işçi ve emekçilerin çocuklarına yalnızca acılardan acı beğendirilmektedir. Bugün gençliğe sadece işsizlik ve geleceksizlik sunan bu düzen, eğitim alması gereken yaştaki çocukları ise ucuz işgücü olarak çalışmak zorunda bırakıyor. Çocuklar bu düzende her türlü istismara, sömürüye ve şiddete maruz kalıyorlar.

Sorunlar saymakla bitmeyeceği gibi, sadece farkındalık da yetmez. 104 yıl önce kurulan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği güya uzay çağını yaşayan kapitalist-emperyalist barbarlıktan çok daha ileri bir noktada durduğunu göstermektedir, hem de tüm eksik ve sorunlu yanlarına rağmen. Çocukların çalışmak zorunda kalmadığı, çalışırken ölmediği bir dünya için tek seçeneğimiz, sosyalizm mücadelesini yükseltmektir!

Dinci-gerici-cinsiyetçi zihniyete karşı mücadele edelim!

Yükseköğretim Kurumu (YÖK) Başkanı Yekta Saraç, kadına karşı şiddetin sebeplerinin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonu'nda yaptığı sunumda, "Üniversiteler, milletin kızlarını emanet ettiği, hocalarına 'annelik, babalık yap, rehberlik yap' diye emanet ettiği kurumlar. Burada öğrencilerimize herhangi bir şekilde yan gözle bakılmamasına bile tahammül edemeyiz" demişti.

Kadın katillerini, tecavüzcülerini kollayan, türlü indirimlerle aklayan ve şiddet faillerini adeta "alkışlayan" çürümüş düzen adına sahnelenen yeni bir ikiyüzlülüğün başka bir anlamı yok bu sözlerin. Kadının evde, işte, toplumsal her alanda ikinci cins olarak görüldüğü, aşağılandığı kapitalist düzende, gelinen yerde kadınlara yaşam hakkı dahi tanınmamaktadır. Bunu yapanlarla aynı safta yer alan, aynı dinci-gerici zihniyete sahip olan YÖK Başkanı'nın kadın öğrencilere gösterdiklerini iddia ettiği "değer" tümüyle yalandır. Onların istediği kadın öğrenciler, itaat eden, dinci-gerici zihniyete köleliği kabullenen tiplerdir. Hakkını arayan, iktidara karşı fikirlere sahip olan kadın öğrenciler ise rektörler, ÖGB ve polisler de dahil üniversitelerde beslenen gerici-faşist güruhların saldırısına uğramaktadır. Geçtiğimiz yıllarda İstanbul Üniversitesi, ODTÜ vb. üniversitelerde eylem yapmak isteyen öğrencilere ÖGB ve polisler saldırmıştı. Yakın zamanda Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör olarak atanan AKP'li Melih Bulu'ya karşı eylem yapanlara yine azgın saldırılar gerçekleş-

tirildi. Bunlar iktidarın istemediği öğrenci profilini oluşturanlara karşı yapılan saldırıların ilk akla gelen örnekleridir sadece.

YÖK Başkanı, "(Üniversitelerde) öğrencilerimize herhangi bir şekilde yan gözle bakılmasına bile tahammül edemeyiz" dese de akademisyen ve dekanların öğrencilere yönelik tacizlerin haddi hesabı yoktur. Üstelik başta rektörler olmak üzere YÖK tarafından bunların çoğunun üstü kapatılmaktadır. Olaylar ne zaman ki toplumsal bir tepkiye neden olmuş, YÖK işte ancak o zaman tenezzül edip, "kılını kıpırdatabilmiştir".

Örneklerden birinin adresi Gazi Üniversitesi idi. Geçtiğimiz sene, Gazi Üniversitesi'nde Fen Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Orhan Acar, öğrenciler ile yaptığı video konferans görüşmesinde yayını açık unutup öğrencileri hakkında "Kızların resimlerini de görüyoruz böylece ha, çaktırma" demişti. Üniversite yönetimi ve YÖK olay karşısında başta tam anlamıyla

üç maymunu oynadı. YÖK ancak sosyal medya üzerinden oluşan tepkiler sonucu, "göstermelik" bir açıklama yapmış, tepkiler sayesinde Dekan istifa ettirilebilmişti.

YÖK Başkanı Saraç "Meclis Kadına Yönelik Şiddetin Araştırılması Komisyonu"nda yaptığı konuşmada, 2014'ten 2021 yılına kadar, 7 sene içinde 60 öğretim elemanının kadına yönelik taciz suçundan ihraç edildiğini söylemişti. Bu tür suçları elbette daha fazla "öğretim elemanı"nın işlediği, ancak failerin aynı dinci-gerici-sapkın zihniyete sahip YÖK tarafından korunduğu, görmezden gelindiği biliniyor.

Üniversiteler, cins ayrımı olmaksızın ifade özgürlüğünün olduğu, bilimsel temellere dayalı eğitimin verildiği ve kadın öğrencilerin bir nesne gibi "emanet" edilmediği, üniversite yaşamına herkesin özne olarak katıldığı özerk yapıda kurumlar olmalıdır. Oysa kapitalist düzende,

kadın meta olarak görülmekte, nesneleştirilmekte ve çoğu zaman yok sayılmaktadır. Toplumda kadına yönelik olarak yaygınlaşan ayrımcılık ve aşağılama, sermayenin arka bahçeleri olarak kullanılan üniversitelerde de yaşanmaktadır.

Dinci-gerici-cinsiyetçi zihniyetin taşıyıcısı iktidar ve düzenin kurumları, kadına yönelik dinci-gerici-cinsiyetçi bakışı yaptıkları açıklamalarla ayrıca meşrulaştırmaktadırlar.

Kadın-erkek ayrımı olmadan herkesin birer özne olarak toplumsal yaşama ve üretime katıldığı, kadınların tacize, tecavüze ve şiddete maruz kalmadığı, kadınların kendi yaşamları üzerinde mutlak söz sahibi olduğu, özcesi kadınların özgür olduğu bir dünyanın yolu, dinci-gerici-cinsiyetçi zihniyeti döne döne yaratan kapitalist düzenin örgütlü mücadele ile yıkılmasından geçmektedir.

P. SEVRA

LGS sonuçları eğitim sisteminin "salyası"

Pandemi döneminde milyonlarca öğrenci eğitime erişemezken özel okullarda derslere devam edildi. Yani imkanları sınırsız olanlar yüz yüze eğitimlerini tamamlarken milyonlarca işçi-emekçi çocuğu teknik olanaklara sahip olmak için uğraştı.

İnternete erişmek için çıktığı çatıdan düşerek hayatını kaybeden Çınar Mert, EBA sistemine girebilmek için kilometrelerce yol yürüyen arkadaşlarımız, Gezici Okul bekleyenle tablet dağıtımını için yol gözleyen öğrenciler yaklaşık 1,5 yıldır eğitimden uzak kaldı.

Bu süreçte sınav yapmakta ısrar eden MEB, öğretmenlerin aşılmasından, okulların teknik hazırlıklarına, temizlik ve hijyen koşullarının yaratıl-

masına kadar pek çok noktada geride kaldı. Sermayeye teşvikler, turizm, spor vb. gibi alanlara öncelik veren AKP-MHP iktidarı eğitimi bir kez daha geri plana itti. Tabi sadece devlet okulları için. Bilim insanları, pedagoglar, eğitim bilimciler, eğitim emekçileri derslerin yüz yüze, sağlıklı koşullarda yapılması için açıklamalar yaptı. Eğitim sorununa kulak tıkkayan MEB ve iktidar öğrencilerle dalga geçercesine telafi eğitimini 3 haftalık bir süre için ve isteğe bağlı açtı.

Telafi eğitimler yapılmadan LGS sınavı dün gerçekleşti. Sınav koşulları ve

soruları tartışılmaya devam ederken de Bahçeşehir Koleji, 12 öğrencisinin tam puan alarak LGS birinciliklerini açıkladı.

AÇIKLANAN 12 ÖĞRENCİNİN BAŞARISI DEĞİL SİSTEMİN İFLASIDIR

Eğitimde eşitsizliği derinleştiren 'paran kadar eğitim', 'paran kadar sağlık' anlayışını yaygınlaştıran bu düzende sınıf ayrımları daha da belirginleşti. Pandemi süreci sistemin çöktüğünü daha net gösterdi. Yani açıklanan 12 öğrencinin başarısı değil, sistemin iflasıdır.

Marmara Denizi'ni, 70'lerden itibaren 'kapitalist sanayileşmenin atık havuzu' olarak kullanan bu sistem şimdi bir "salya" ile karşı karşıya bulunuyor. Kapitalizm çürümeye/çürütmeye devam ediyor.

Eğitim sisteminde biriken sorunlarla sınav sisteminde yaşanan kaos sistemin Marmara'daki salyasına benziyor.

Eşit, parasız, bilimsel, anadilde, ulaşılabilir eğitim hakkı için çürüyen ve çürüten bu sisteme karşı mücadele etmeliyiz. Liseli arkadaşları DLB saflarında, lise meclislerinde örgütlenerek elemeci sınav için yarışmaya değil, geleceğimiz için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz!

DEVİRCİ LİSELİLER BİRLİĞİ

Büyük işçi başkaldırısı yol gösteriyor...

**15-16 Haziran ruhuyla
mücadeleye!**

